İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ DERGİSİ
INONU UNIVERSITY JOURNUAL OF FACULTY OF EDUCATION
(UNIEFD)

Cilt/*Volume*: 24 **e-ISSN: 2149-9863** **Sayı/*Issue*: 3**

ULUSLARARASI HAKEMLER KURULU/*INTERNATIONAL REVIEW BOARD*

Bülent AKSOY
Gazi Üniversitesi, TÜRKİYE
Muallâ B. AKSU
Akdeniz Üniversitesi, TÜRKİYE
Hüseyin ALKAN
Dokuz Eylül Üniversitesi, TÜRKİYE
Bilal ALTAY
İnönü Üniversitesi, TÜRKİYE
Sadegül A. ALTUN
Başkent Üniversitesi, TÜRKİYE
İbrahim ATALAY
Dokuz Eylül Üniversitesi, TÜRKİYE
Mesut AYDIN
İnönü Üniversitesi, TÜRKİYE
Ali BALCI
Ankara Üniversitesi, TÜRKİYE
Martin BILEK
University of Hradec Králové, CZECH REPUBLIC
Gürhan CAN
Hasan Kalyoncu Üniversitesi, TÜRKİYE
Cevat CELEP
Kocaeli Üniversitesi, TÜRKİYE
Hikmet Yıldırım CELKAN
Gaziantep Üniversitesi, TÜRKİYE
Tak Cheung CHAN
Kennesaw State University, USA
Ronald J. CHENAIL
Nova Southeastern University, USA
Simon CLARKE
University of Western Australia, AUSTRALIA
Hana CTRNÁCTOVÁ
Charles University , CZECH REPUBLIC
Jale ÇAKIROĞLU
ODTÜ, TÜRKİYE
Aytekin ÇÖKELEZ
İstanbul Teknik Üniversitesi, TÜRKİYE
Özcan DEMİREL
Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi, KKTC
Hasan DEMİRTAŞ
İnönü Üniversitesi, TÜRKİYE
Semire DIKLI
Georgia Gwinnett College, USA
Süleyman DOĞAN
Ege Üniversitesi, TÜRKİYE
Burhanettin DÖNMEZ
Başkent Üniversitesi, TÜRKİYE
Nevhiz ERCAN
Gazi Üniversitesi, TÜRKİYE
Ş. Şule ERÇETIN
Hacettepe Üniversitesi, TÜRKİYE
İclal ERGENÇ
Ankara Üniversitesi, TÜRKİYE
Philip C. van der ESTHUIZEN
North-West University, SOUTH AFRICA
Dianne FORBES
The University of Waikato, NEW ZEALAND
Thienhuong HOANG
California State Polytechnic University, USA
Elif Tekin İFTAR
Anadolu Üniversitesi, TÜRKİYE
Eyüp İZCİ
İnönü Üniversitesi, TÜRKİYE
Mira KARNIELI
Oranim Teachers' College, ISRAEL
Cahit KAVCAR
Ankara Üniversitesi, TÜRKİYE
Eyyüp ÖZKAMALI
Gaziantep Üniversitesi, TÜRKİYE
Ali KIŞ
İnönü Üniversitesi, TÜRKİYE
Remzi Y. KINCAL
ÇOMÜ,TÜRKİYE
Peter LITCHKA
Lyola University, USA
Stewart MARSHALL
The University of the West Indies, BARBADOS
Mehmet MURAT
Gaziantep Üniversitesi, TÜRKİYE
Semra MIRICI
Akdeniz Üniversitesi, TÜRKİYE
Ferhan ODABAŞI
Anadolu Üniversitesi, TÜRKİYE
Zuhal OKAN
Çukurova Üniversitesi, TÜRKİYE
Selahattin ÖGÜLMÜŞ
Ankara Üniversitesi, TÜRKİYE
Servet ÖZDEMİR
Başkent Üniversitesi, TÜRKİYE
A. Sumru ÖZSOY
Boğaziçi Üniversitesi, TÜRKİYE
Paul J. PACE
University of Malta, MALTA
Ahmet SABAN
Selçuk Üniversitesi, TÜRKİYE
Demetrios G. SAMPSON
University of Piraeus, GREECE
Özcan SEZER
İnönü Üniversitesi, TÜRKİYE
Ed SMEETS
Radboud University, NETHERLANDS
Ömer Faruk ŞIMŞEK
İzmir Ekonomi Üniversitesi, TÜRKIYE
Songül TAŞ
İnönü Üniversitesi, TÜRKIYE
Ceren TEKKAYA
ODTÜ, TÜRKİYE
Belma TUĞRUL
İstanbul Aydın Üniversitei, TÜRKİYE
Mehmet ÜSTÜNER
İnönü Üniversitesi, TÜRKIYE
Helen WILDY
University of Western Australia, AUSTRALIA
Taşkın YILDIRIM
İnönü Üniversitesi, TÜRKIYE
Selma YEL
Gazi Üniversitesi, TÜRKİYE
Cemil YÜCEL
Osmangazi Üniversitesi, TÜRKIYE

Sahibi/Owner
İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi
Adına/On Behalf of Inonu University
Prof. Dr. Süleyman Nihat ŞAD

Baş Editör/Editor in Chief
Doç. Dr. Murat CANPOLAT

Editörler/Editors
Dr. Öğr. Üyesi Fatih KAYA
Dr. Öğr. Üyesi Ezgi SUMBAS
Arş. Gör. Dr. Sema NACAR
Arş. Gör. Enes Furkan DANACI
Arş. Gör. Derya KARADENİZ
Arş. Gör. İbrahim Halil DOĞAN
Arş. Gör. Zeynep KISAK

Dil Editörleri/Language Editors
Dr. Öğr. Üyesi Betül KINIK
Arş. Gör. Merve ERCAN
Arş. Gör. Muhammet Nazif KUTLU

Danışma Kurulu/Advisory Board
Prof. Dr. Ahmet KARA
Prof. Dr. Hasan KAVRUK
Prof. Dr. Ramazan SEVER
Prof. Dr. Cemal YURGA
Prof. Dr. Recep ARSLANER
Doç. Dr. Gülten GENÇ
Doç. Dr. Devkan KALECİ
Doç. Dr. Arzu TANRIVERDİ

Teknikerler/Technicans
Arş. Gör. Derya KARADENİZ
Arş. Gör. İbrahim Halil DOĞAN
Arş. Gör. Zeynep KISAK

Dizgi-Grafik-Tasarım
Arş. Gör. İbrahim Halil DOĞAN
Arş. Gör. Derya KARADENİZ

İletişim/Communication
İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi
44208-MALATYA
E-posta: efdergi@gmail.com
https://dergipark.org.tr/tr/pub/inuefd

Dünyada her şey için, medeniyet için, hayat için, muvaffakiyet için en hakiki mürşit ilimdir, fendir.

M. Atatürk

İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM FAKÜLTESİ DERGİSİ

INONU UNIVERSITY FACULTY OF EDUCATION JOURNAL

(INUEFD)

İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ

Inonu University

EĞİTİM FAKÜLTESİ DERGİSİ

Faculty of Education Journal

Cilt/*Volume*: 24 **Sayı/*Issue*: 3**

Aralık/*December*-2023

INUEFD açık erişimi destekleyen hakemli akademik bir dergidir ve **ULAKBİM TR Dizin, Education Full Text (H. W. Wilson), EBSCO Host, SOBIAD, Google Scholar, Türk Eğitim İndeksi ve Academindex** indekslerinde taranmaktadır.

INUEFD is a peer-reviewed academic journal supporting open access and is indexed by ***ULAKBIM TR Index,*** **Education Full Text (H. W. Wilson),** ***EBSCO Host, SOBIAD,*** **Google Scholar, Türk Eğitim İndeksi and Academindex.**

İÇİNDEKİLER/ *TABLE OF CONTENTS*

Cilt/Volume: 24 **Aralık/*December-2023*** **Sayı/*Issue*: 3**

Yüksek Öğretim Kurumları Sınavında Baraj Puanı Uygulamasının Kaldırılması Hakkında Öğretmen Görüşlerinin İncelenmesi
A Study of Teachers' Opinions on the Abolition of the Minimum Passing Score in the Higher Education Institutions Examination
Aytaç ATİK, Hülya KASAPOĞLU TANKUTAY 1554-1570

Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarında Tarih Şeritleri
Historical Timelines in Social Studies Coursebooks
Kibar AKTIN, Hülya KARAÇALI TAZE 1571-1603

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Zor Çocuk Kavramına İlişkin Metaforik Algıları
Preschool Teachers' Metaphoric Perceptions on the Concept of Difficult Child
İlknur TARMAN, Ahsen YILMAZ 1604-1626

Türkçeyi Suriye Güvenli Bölge'de Yabancı Dil Olarak Öğrenen Öğrencilerin Yazma Kaygı, Tutum ve Öz Yeterliklerinin Çeşitli Değişkenlere Göre Belirlenmesi
Determination of Writing Anxiety, Attitude and Self-Efficacy of Students Learning Turkish as a Foreign Language in Syria Safe Zone According to Various Variables
İrem TAY, Bahar DOĞAN KAHTALI 1627-1650

Eleştirel Okuma Dersinin Çıktıları Üzerine Bir Araştırma
A Study on Outcomes of the Critical Reading Course
Cafer ÇARKIT 1651-1670

Grounded Teori ya da Temellendirilmiş Kuram, Gömülü Teori, Kuram Oluşturma vs. Kullanımı Adına Yol Haritası
… Or A Roadmap for Using Grounded Theory
İlhan GÜNBAYI, Volkan AŞKUN 1671-1697

Ergenlerde Sosyal Medya Kullanımı, Sosyal Kaygı ve Riskli Davranışlar Arasındaki İlişkinin İncelenmesi
The Relationship Between Social Media Use to Social Anxiety and Risky Behaviors in Adolescents
Berkan DUMAN, Şule BAŞTEMUR 1698-1714

Türkiye'de Ortaöğretime Geçiş Sınavlarında Sorulan Grafik Sorularının Grafik Okuryazarlığı Becerileri Açısından İncelenmesi
An Investigation of Graphic Questions Asked in Secondary Education Transition Exams in Türkiye in Terms of Graphic Literacy Skills
Üzeyir YENİÇERİ, Safure BULUT 1715-1741

Farklı Ülkelerin Öğretim Programlarının İçerik Boyutunun İncelenmesi: Yeni Bir İçerik Çerçevesi Önerisi
Examining the Content Aspect of Curriculums of Different Countries: Proposal for a New Content Framework
Mustafa KANDIRMAZ, Pelin ÜREDİ, Esra DOĞAN, Betül BİNİCİ-İLASLAN 1742-1765

Uzaktan Eğitim Sürecinde Özgün Baskı Resim Dersine İlişkin Öğrenci Görüşlerinin İncelenmesi
Examination of Student Opinions on Printmaking Course in Distance Education Process
Şevval Nur ŞEN, Vesile AYKAÇ 1766-1792

Sözel Zekâ Oyunlarının İlkokul 2. Sınıf Öğrencilerin Sözel-Dilsel Zekâ Alanlarına ve Türkçe Dersine Yönelik Tutumlarına Etkisi
The Effect of Verbal Intelligence Games on 2nd Grade Primary School Students' Verbal-Linguistic Intelligence Areas and the Turkish Course Attitudes
Gökhan COŞANAY, Başak KASA AYTEN 1793-1809

Ortaokul 7. Sınıf Öğrencilerinin Politik Okuryazarlık Becerileri
Political Literacy Skills of Secondary School 7th Grade Students
Yaşar KOP, Haldun Mete ASLAN 1810-1828

Sosyal Bilgiler Dersinde Tartışmalı Konuların Etkili Öğretimine Yönelik Bir Meta Sentez
A Meta-Synthesis for the Effective Teaching of Controversial Issues in the Social Studies Course
Yağmur BAHAR, Nilay T. BÜMEN 1829-1864

Kapsayıcı Eğitime Yönelik Öğretmen Tutum Ölçeği ile Kapsayıcı Eğitime Yönelik Öğretmen Özyeterlik Ölçeği: Ölçek Uyarlama Çalışması
Teacher Attitude Scale Towards Inclusive Education and Teacher Self-Efficacy Scale Towards Inclusive Education: Scale Adaptation Study
Mehmet DEMİRKOL, Nesih KUŞÇA 1865-1883

Millî Eğitim Bakanlığı İnceleme-Soruşturma Rehberinin Yasal Belgeler ve Muhakkiklik (Denetçilik) Görevi Temelinde İncelenmesi
An Analysis of the Ministry of National Education's Investigation Guide Based on Legal Documents and the Duty of Inspectorate
Ahmet BULUT, Erdal TOPRAKÇI 1884-1909

Çevrim İçi Öğrenme Ortamlarına Yönelik 7.Sınıf Öğrencilerinin Hazırbulunuşluk, Beklenti, Memnuniyet ve Akademik Başarı Düzeylerinin İncelenmesi
Examination of 7th Grade Students' Readiness, Expectations, Satisfaction and Academic Achievement Levels for Online Learning Environments
İhsan ÜNLÜ, Rıdvan KALKAN 1910-1929

Görsel Sanatlar Öğrencilerinin Bakışıyla Okulda Bir Gün: Storyboard Uygulaması
A Day at School from the Perspective of Visual Arts Students: Storyboard Practice
Suzan ARSLAN 1930-1950

Bilişim Teknolojileri Formatör Öğretmenlerinin Okul Yöneticilerinin Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi
Informatics Technologies in Line with the Opinions of Formator Teachers and School Administrators Evaluation
Hilal KAZU, Ali AKTAŞ 1951-1967

Alabama Ebeveyn Davranışları Ölçeği-Çocuk Formunun Türkçeye Uyarlanması: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması
Adaptation of the Alabama Parenting Questionnaire-Child Form into Turkish: A Study of Validity and Reliability
Fatma Nur İSPENOĞLU, Ali ÇEKİÇ 1968-1989

COVİD-19 Hibrit Döneminde Ters Yüz Edilmiş Bir Sınıfta Yabancı Dil Öğrencilerinin Dil Başarısı ve Kaygısı
The Effect of Flipped Classroom Teaching on EFL Learners' Language Achievement and Anxiety during Hybrid Covid-19 Period
Parisa ASLAN 1990-2013

Examination of Student Opinions on Printmaking Course in Distance Education Process

Şevval Nur Şen, İnönü Üniversitesi, 0000-0002-9452-8206
Vesile Aykaç, Marmara Üniversitesi, 0000-0001-5219-786X

Abstract

With the rapid development of modern communication facilities, globalization, and information technologies, both education and art fields are naturally affected, leading to new explorations within these domains. There is a manifestation of approaches like alternative educational opportunities, integrating traditional media and techniques with novel experimental approaches, and seeking new methods in application fields. In this context, thanks to contemporary technologies, the concept of distance education emerges as a modern and innovative educational system where education can be conducted independently of time and space using various communication tools. Looking at the COVID-19 pandemic period, it is assumed that distance education served as a savior to maintain the educational process and facilitated the implementation of the mentioned alternative educational environments. During this period, it was observed that not only theoretical lessons but also practical lessons were conducted through distance education, and these lessons are also being explored. The emergent exploration situation and the changes in traditional educational environments have caused both educators and learners to modify their existing approaches. This study addresses and conveys student interpretations during the process of the "Printmaking" course conducted remotely. The study group consists of 4th-year students from the Faculty of Education, Department of Art and Craft Teaching Education at İnönü University. As a result of the research, it was intended to examine the opinions of the students regarding the changes in technique and material usage due to conducting the original print art lesson away from workshop environments, using an interview form and a semi-structured interview technique. It is anticipated that the results encountered from this examination will help students in art education and undergraduate-level printmaking workshop education to produce more creative works.

Keywords: distance education, independent study theory, printmaking, visual art education

Inonu University
Journal of the Faculty of Education
Vol 24, No 3, 2023
pp. 1766-1792
DOI
10.17679/inuefd.1375751

Article Type
Research Article

Received
13.10.2023

Accepted
25.12.2023

Suggested Citation
Şen, N. Ş. , Aykaç, V. (2023). Examination of Student Opinions on Printmaking Course in Distance Education Process, *Inonu University Journal of the Faculty of Education*, 24(3), 1766-1792. DOI: 10.17679/inuefd.1375751

Bu makale Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü tarafından Ağustos, 2022 tarihinde kabul edilen yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

In today's world, advanced communication tools, combined with the rapid expansion of information technologies and the process of globalization, profoundly influence both education and art sectors, necessitating innovative approaches. Traditional educational methods are being merged with contemporary and experimental techniques to develop new educational strategies. Within this context, "distance education," which means delivering education without the constraints of time and place, thanks to technology, emerges prominently. Distance education can be defined as a model that integrates various resources and provides education beyond the physical classroom boundaries. Historically, this approach, present since the time of Dewey, encompasses interactions and learning processes in distance education. Since the 1700s, distance education has been enriched with different theories due to technological and social changes. Charles Wedemeyer's Independent Study Theory emphasizes that student autonomy is at the heart of distance education.

During the pandemic period, the pivotal role of distance education has been observed. In this era, not only theoretical knowledge but also practical applications have been taught remotely. This led to new methodological approaches on both sides of education, in both teachers and students. Techniques based on workshops, such as Printmaking, have also been affected by this change. How students express their creativity in individual working environments outside of workshops has become significant. This situation focuses on how the student makes individual choices in the learning process and how they use specific materials. However, no undergraduate study has been encountered on this subject. This research aims to examine how the printmaking course is conducted in distance education through the lens of the Independent Study Theory and student experiences.

This study focuses on the effects of distance education on the Printmaking course and student feedback. The sample of the research consists of senior students selected from the Art and Craft Teaching Education Department of İnönü University. How students experienced this course outside the physical workshop environment was evaluated through a survey and a semi-structured interview method focusing on their technical and material preferences. It is believed that this examination will instill a more creative approach in students' art education and undergraduate workshop studies.

Purpose

The general aim of this research is to investigate how the printmaking course, traditionally considered appropriate to be conducted in a workshop setting, is handled during the distance education process and the effects of this approach on the creativity, individual, and independent studies of the students in Art and Craft Teaching Education who are taking the course. In line with this aim, the study seeks to answer the question: "What are the experiences of the Art and Craft Teaching undergraduate students regarding the printmaking course during the distance education process?

Method

In this study, the phenomenology design from qualitative research methods was used. Phenomenology aims to discover the shared meaning of the lived experiences of several individuals regarding a phenomenon or concept (Creswell, 2013). The reason for choosing the phenomenology design in the research was to investigate the impact on the creativity of 4th-year students in Art and Craft Teaching when they take a practical course named Printmaking via distance education.

Findings

In the findings section, the structured interview form and the findings obtained from the interviews are presented. In the findings, the qualitative data of the research have been examined by making direct quotations. It has been examined under two headings: Findings Obtained from the Interview Form and Findings Obtained from the Interviews. The findings obtained from the interview forms have been studied under the theme of the original printmaking course during the distance education process, covering the categories of challenges faced, advantages, techniques used, materials used, elements focused on, and creativity. In the findings obtained from the interviews, the findings will be examined under the categories of gains obtained, disadvantages, advantages, creativity, faculty members, and elements focused on, all under the theme of the original printmaking course during the distance education process.

Discussion & Conclusion

In conclusion, using independent study during the distance education process has created both positive and negative effects in the context of the Printmaking course. The process creates positive developments in terms of production and creativity, students feel more comfortable and freer, gain the courage to create original works, and this is reflected in their performance in various fields, largely positive communication with the faculty member. On the other hand, the lack of technical support and applied teaching, the functionality of the place has various disadvantages such as: When we look at the general opinions of the students who took the printmaking course during the distance education process in this study, it can be said that although working independently during the distance education process has its disadvantages, it supports the development of students in various ways.

Uzaktan Eğitim Sürecinde Özgün Baskı Resim Dersine İlişkin Öğrenci Görüşlerinin İncelenmesi

Şevval Nur Şen, İnönü Üniversitesi, 0000-0002-9452-8206
Vesile Aykaç, Marmara Üniversitesi, 0000-0001-5219-786X

Öz

Günümüz iletişim olanaklarının, küreselleşmenin ve bilgi teknolojilerinin de hızla gelişmesinin sonucunda, hem eğitim-öğretim hem de sanat alanlarının doğal olarak etkilendiği görülmekte, dolaylı olarak da bu alanlar içerisinde yeni arayışlar ortaya çıkmaktadır. Alternatif eğitim olanakları, geleneksel ortam ve teknikleri yeni, deneysel yaklaşımlarla bağdaştırma, uygulama alanlarında yeni yöntemsel arayışlar gibi yaklaşımlar oluşum göstermektedir. Bu bağlamda günümüz teknolojileri sayesinde çeşitli iletişim araçları kullanılarak zaman ve mekândan bağımsız eğitimin yürütülebildiği çağdaş ve yenilikçi eğitim sistemi olarak ifade edilebilecek uzaktan eğitim kavramı çıkmaktadır. Covid-19 pandemi dönemi içerisinde bakıldığında, uzaktan eğitimin, eğitim-öğretim işleyişinin devam edebilmesi adına, bir kurtarıcı olduğu varsayılmakta ve bahsedilen alternatif eğitim ortamlarının uygulanmasına olanak sağladığı görülmektedir. Bu dönem içerisinde teorik derslerin uzaktan eğitim ile işlenebildiği gibi uygulamalı derslerin de işlendiği görülmekte ve bu derslerin de bir arayış içinde oluşuna rastlanmaktadır. Ortaya çıkan arayış durumu ile geleneksel eğitim ortamlarındaki değişim, uygulama alanında da hem eğitim vermekte olan hem de eğitim görmekte olan bireylerin var olan yaklaşımlarında değişikliğe gitmelerine yol açmıştır. Bu araştırmada uzaktan eğitim sürecinde işlenmiş olan Özgün Baskı Resim dersinin süreç içerisindeki öğrenci yorumlamaları ele alınmakta ve aktarılmaktadır. Araştırmanın çalışma grubunu İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Öğretmenliği Programı 4. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırma sonucunda öğrencilerin özgün baskı resim dersini atölye ortamlarından uzakta gerçekleştirmiş olmaları ve bu nedenle teknik ve materyal kullanımlarında söz konusu olan değişikliklere ilişkin görüşleri, görüşme formu ve yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılarak incelenmek istenmiştir. Bu inceleme sonucunda karşılaşılması hedeflenen sonuçların sanat eğitimi ve lisans düzeyi özgün baskı resim atölye eğitiminde öğrencilerin daha yaratıcı üretimler yapmalarına yardımcı olacağı öngörülmektedir.

Anahtar Kelimeler: uzaktan eğitim, bağımsız çalışma kuramı, özgün baskı resim, görsel sanatlar eğitimi

İnönü Üniversitesi
Eğitim Fakültesi Dergisi
Cilt 24, Sayı 3, 2023
ss. 1766-1792
DOI
10.17679/inuefd.1375751

Makale Türü
Araştırma Makalesi

Gönderim Tarihi
13.10.2023

Kabul Tarihi
25.12.2023

Önerilen Atıf

Şen, N. Ş. , Aykaç, V. (2023). Uzaktan Eğitim Sürecinde Özgün Baskı Resim Dersine İlişkin Öğrenci Görüşlerinin İncelenmesi, *Inonu University Journal of the Faculty of Education*, 24(3), 1766-1792. DOI: 10.17679/inuefd.1375751

Bu makale Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü tarafından Ağustos, 2022 tarihinde kabul edilen yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

Uzaktan Eğitim Sürecinde Özgün Baskı Resim Dersine İlişkin Öğrenci Görüşlerinin İncelenmesi

Uzaktan eğitimin, günümüz teknolojileri sayesinde çeşitli iletişim araçları kullanılarak zaman ve mekândan bağımsız eğitimin yürütülebildiği çağdaş ve yenilikçi eğitim sistemi, farklı kaynakların telekomünikasyon sistemleriyle bağlanmasını sağlayan bir yapı (Yurtsever, Tarhan, & Tecim, 2021), öğrenme ve öğretmenin fiziki sınıf ortamının dışında, öğrenen ve öğretenin farklı mekanlarda bulunmasıyla gerçekleşen (Kaçan & Gelen, 2020) bir eğitim sistemi gibi çeşitli tanımlarının bulunduğu görülmektedir. Uzaktan eğitim, pedagojik bir kavram olarak ele alındığında, öğrenen ve öğreten bireyler bir arada bulunamadığında, bütün öğrenen ve öğreten ilişkileri evrenini kapsayan ve ifade eden bir kavram olabilmektedir. Dewey'e kadar dayandırabilecek bu kavram, öğrenen-öğreten ilişkileri evrenini, öğrenciler ve eğitmenler arasında oluşan etkileşimi, öğretim programlarının temel yapılarını, öğrencinin kendi kendini yönetmesinin doğasını ve derecesini bünyesinde barındırmaktadır (Moore, 1997).

Uzaktan eğitim, çağın getirmekle birlikte gerektirmekte olduğu bilgi ve becerileri kazandırdığı gibi aynı zamanda da yaşam boyu öğrenmeyi desteklediği de görülebilmektedir. Uzaktan eğitim sayesinde her şekilde öğrenene ulaşılabilmekte ve öğretim durumunun devamlılığı sağlanabilmektedir (Akyürek, 2020). Aynı zamanda sunduğu imkânlar ve sağladığı yararlar sebebiyle dünya çapında da oldukça yaygınlaşmıştır. Tarihte 1700'lü yıllardan itibaren oluşum göstermekte olan (Eken, Tosun, & Tuzcu Eken, 2020) uzaktan eğitim kavramı, teknolojik olanaklara ve yaşamın değişimine bağlı olarak bünyesinde çeşitli kuramlar oluşturmaya başlamıştır. Endüstri Kuramı, Etkileşimsel Uzaklık Kuramı, İşbirlikli Özgürlük Kuramı gibi kuramların yanı sıra Bağımsız Çalışma Kuramı da bunlara örnek olarak gösterilebilir.

Uzaktan eğitim kuramları içerisinde yer alan, Charles Wedemeyer tarafından geliştirilen Bağımsız Çalışma Kuramı'nda öğrenci bağımsızlığının uzaktan eğitimin özünü oluşturduğu öne sürülmektedir (Simonson, Schlosser, & Hanson, 1999). Hem geleneksel eğitim-öğretimin kalıplaşmış kavramlarına hem de çağdaş olarak anılmakta olan yüksek öğretim kalıplarına bir eleştiri (Simonson, Schlosser, & Hanson, 1999) getirmekte olan Wedemeyer'in bağımsız çalışmasında öğrenenler, süreç içerisinde bir bireyselleşme durumunda olmaktadırlar. Bağımsız çalışma kuramı, öğrenen ve öğreticinin geleneksel yollar dışında farklı yollarla iletişim sağladıkları, her iki tarafın da sahip olduğu görevleri ve sorumlulukları birbirlerinden ayrı, uzak olarak, öz düzenleme ile gerçekleştirdikleri bir öğrenme ve öğretme sürecini içerisinde bulundurmaktadır. Öğrenen bireylerin hedeflerinin, uygulama ve öğrenme hızlarının kendilerine özgü olması, aynı zamanda da seçimleri konusunda özgürlük sahibi olmaları gerekmektedir (Gökmen, Duman, & Horzum, 2016). Öğrenme sürecinin bizzat öğrenen birey tarafından özgür olarak şekillendirilmesi, her bireyin kendi öğreniminden sorumlu olması ve öğrenme hızlarını kendilerinin belirlemesi bağımsız çalışma kuramında esastır (Gökmen, Duman, & Horzum, 2016).

Eğitim-öğretimin, 2020 yılında verilen karar neticesinde (YÖK, 2020) uzaktan eğitim şeklinde ilerleyecek olması, eğitim programlarında uygulama ve uygulama ortamı, atölye

gereksinimi olan dersler için sürecin tamamen değişmesine neden olmuştur. Bünyesinde birçok tekniği barındıran ve bunları rahat bir şekilde uygulamak adına atölye ortamına gereksinim duyan Özgün Baskı Resim de bu değişimlerden etkilenen bir alan olmuştur.

Geleneksel eğitim süreci ve ortamı içerisinde Özgün Baskı Resim gibi yaratıcılık, süreç içerisinde uygulama, öğrencinin sürece dahil olmasını gerektiren programlar ve dersler, tavsiye nesnesi olarak "eleştiri" ile ilerlemektedir (Baum & McPherson, 2019). Öğrencilerin kendilerinin oluşturmuş olduğu bütün fikirler ve çalışmalar, büyük oranda eğitimci ve akranları ile tartışma, eleştiri sürecinden geçme, tekrar tekrar yinelenme sonucunda oluşmaktadır. (Baum & McPherson, 2019). Uzaktan eğitim süreci içerisinde geleneksel eğitim ortamının dışına çıkıldığının görülmesi ve öğreten kişiden uzakta olunması sonucunda öğrenen bireylerin, sürece uygun düzenlemeyi, kendilerinin yapmalarının gerektiği görülmüştür.

Bağımsız çalışma kuramında da bahsedildiği gibi öğrencilerin, atölye ortamından uzakta kalmalarından kaynaklı çalışma ortamının bireyselleşmesi söz konusu olmakta ve öğrenmede kendine özgülük durumu gündeme gelmeye başlamaktadır. Bu duruma bağlı olarak özgün baskı resim süreci içerisinde de birey, öğreten kişinin de iletim ve eleştirileri doğrultusunda nasıl bir yol izlemek, hangi malzemeyi kullanmak istediğini belirlemek gibi kendisine özgü bir düzenleme yapmak durumundadır. Bu bağlamda bakıldığında öğrenme sürecinin özgür bir şekilde birey tarafından yürütülmekte olduğu ve özgün baskı resim bünyesi içerisinde çalışmalarını nasıl ve ne sıklıkta üreteceklerinin kendilerinin sorumluluğunda belirlendiği görülmekte ve bu gibi ortak noktalar nedeniyle Wedemeyer'in Bağımsız Çalışma Teorisi ile bağdaşıklık gösterdiği görülebilmektedir.

Uzaktan eğitim sürecinde derslerle ilgili çalışmalar olmasına rağmen lisans düzeyinde resim iş öğretmenlerinin özgün baskı resim dersini kapsayan bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu nedenle bu çalışmada uzaktan eğitim sürecinde özgün baskı resim dersinin bağımsız çalışma kuramı temel alınarak işlenmesine yönelik öğrenci deneyimleri araştırılmıştır. Süreç içerisinde bağımsız bir şekilde çalışmalarına bağlı olarak, elde bulunan malzemeler ve gündelik nesnelerin baskı malzemesi olarak kullanılması durumunun öğrencilerde yeni bakış açıları oluşturduğu ve yaratıcılıklarını kullandıkları, geliştirdikleri, kendi öğrenme olanaklarını düzenlemek durumunda kaldıkları düşünülmektedir. Bu bağlamda araştırma kapsamında da "Resim-İş öğretmenliği lisans öğrencilerinin uzaktan eğitim sürecinde özgün baskı resim dersinde bağımsız çalışmaya ilişkin deneyimleri nasıldır?" sorusuna cevap aranmaktadır.

Yöntem

Araştırma Deseni

Bu araştırmada nitel araştırma yönteminden fenomenoloji deseni kullanılmıştır. Fenomenoloji birkaç kişinin bir fenomen ya da kavramla ilgili yaşanmış deneyimlerinin ortak anlamını keşfetmeyi amaçlar (Creswell, 2013). Araştırmada uygulamalı bir ders olan Özgün Baskı Resim dersini uzaktan eğitim sürecinde bağımsız çalışmayla yürüten öğrencilerin sürece ilişkin deneyimlerinin incelenmesi nedeniyle fenomenoloji deseni tercih edilmiştir.

Çalışma Grubu

Bu araştırmada amaçlı örnekleme türlerinden ölçüt örnekleme kullanılmıştır. Ölçüt örneklemede araştırmacı tarafından oluşturulan ya da önceden belirlenen ölçütlere göre çalışma grubu oluşturulabilir (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Bu araştırmanın çalışma grubu Doğu Anadolu

bölgesinde bulunan bir devlet üniversitesinde, Resim-İş Öğretmenliği bölümünde, Seçmeli Sanat Özgün Baskı Resim dersini uzaktan eğitim sürecinde almış 21 kişiden oluşan 4. Sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır. Çalışmanın ölçütleri Resim-İş Öğretmenliği bölümü öğrencisi olmak, 4. sınıf öğrencisi olmak ve Özgün Baskı Resim dersini uzaktan eğitim ile almış olarak ifade edilebilir.

Veri Toplama Araçları

Bu araştırmanın nitel veri toplama araçları olarak doküman ve görüşme kullanılmıştır. Araştırmanın dokümanları 18 sorudan oluşan yapılandırılmış görüşme formundan elde edilmiştir. Araştırmada ikinci nitel veri toplama aracı yarı yapılandırılmış görüşmedir. Bu araştırmada da katılımcıların dokümanlarından elde verilerin çeşitli açılardan incelenebilmesi ve dokümanlarda belirtilenlerden farklı konuların ortaya çıkartılması amacıyla görüşme yapılmıştır.

Araştırmanın diğer bir veri toplama aracı olarak Baş ve Kaptan (2018) tarafından geliştirilen Yaratıcı Resim Rubriği (YRR) kullanılmıştır (Ek-4). Yaratıcı Resim Rubriği (2018) yükseköğretimde sanat eğitimi alan öğrencilerin yapmış olduğu çalışmaların yaratıcılık anlamında ölçme ve değerlendirmeyi amaçlayan geçerlik ve güvenirliği sağlanmış analitik bir rubriktir.

Verilerin Toplanması

Araştırmada görüşme formu, 2020-2021 eğitim öğretim yılı bahar yarıyılı ders dönemi sonunda, derse devamlılık sağlamış olan öğrencilerden teslim alınmıştır. Görüşme formları katılımcılardan alındıktan sonra dijital ortama aktarılmış ve böylece veri kaybının önüne geçilmeye çalışılmıştır. Görüşmeler bir araştırmadan önce, araştırma sırasında, sonrasında ve araştırmanın bitiminden bir süre sonra yapılabilir (Patton, 2018). Buna istinaden araştırmada görüşme formları teslim alındıktan ve kaydedildikten bir dönem sonra görüşmeler yapılmıştır.

Görüşmeler sessiz bir ortamda yüz yüze gerçekleştirilmiştir. Görüşmeden önce katılımcılar görüşmenin içeriğiyle ilgili bilgilendirilmiş, görüşme sorularının katılımcılar tarafından incelenmesi sağlanmıştır. Görüşmeler altı öğrenciyle gerçekleştirilmiş olup ortalama 35 dakika sürmüş ve katılımcıların onayı alınarak ses kayıt cihazıyla kayda alınmıştır. Görüşme esnasında katılımcıların cevapları kodlar halinde not tutulmuş ve oluşturulan kodlar katılımcılara teyit ettirilmiştir. Görüşmelerin transkripti yapıldıktan sonra kayıtları ve dokümanlar dijital ortamda depolanarak verilerin kaybolması engellenmeye çalışılmıştır.

Verilerin Analizi

Verilerin analizinde öncelikle katılımcılardan alının görüşme formlarının içerik analizi yapılmış, daha sonra da yapılan görüşmelerin transkript edilmiştir. Daha sonrasında transkript edilen görüşmelerin içerik analizi yapılmıştır. Görüşme formlarından ve görüşmelerden elde edilen bilgileri daha derin olarak anlamlandırabilmek amacıyla betimsel analiz, kavram ve temaları keşfedebilmek amacıyla da içerik analizi kullanılmıştır. İçerik ve betimsel analiz aracılığıyla elde edilen bulgular neticesinde kodlar, kategoriler ve temalar oluşturulmuştur.

Geçerlik ve Güvenirlik

Çalışmanın iç geçerliğini yani inandırıcılığını artırmak için katılımcılardan doğrudan alıntılar verilmiş, görüşme soruları uzman incelemesine sunulmuş ve görüşmeler esnasında katılımcıların görüşleri kendilerine teyit ettirilmiştir.

Çalışmada iç güvenirliği artırmak amacıyla ise iki işlem yapılmıştır. Birinci olarak, katılımcıların görüşmede ifade etmiş olduğu yanıtlar bulgular kısmında yorum yapılmadan sunulmuştur. İkinci olarak, elde edilen veriler iki araştırmacı tarafından ayrı ayrı kodlanmış, yapılan kodlamalar ve kategoriler birbiriyle eşleştirilerek revize edilmiştir.

Dış geçerlilik araştırma sonuçlarının genellenebilirliğine ilişkindir. Araştırma sonuçları benzer ortamlara ve durumlara genellenebiliyorsa yani aktarılabiliyorsa dış geçerliğinin olduğu söylenebilir (Aslan & Bektaş, 2019; Yıldırım & Şimşek, 2008). Dış geçerliliği artırmak için ise araştırma deseni, çalışma grubu, veri toplama araçları, uygulama süreci, elde edilen verilerin analizi, bulguların nasıl düzenlendiği ve araştırmacıların rolü ilgili bölümlerde detaylı bir şekilde açıklanmıştır.

Araştırmanın dış güvenirliği artırmak amacıyla araştırma verileri sonuç bölümünde uygun bir şekilde tartışılmıştır. Sonuç ve bulgular bölümünün tutarlılık sağlayıp sağlamadığı araştırmacılar arasında tartışılmış ve görüş birliği sağlanmıştır. Sonuç tartışma kısmıyla bulgular kısmının tutarlı olup olmadığı bir nitel araştırma uzmanına teyit ettirilmiştir.

Bulgular

Bu bölümde Yaratıcı Resim Rubriği, yapılandırılmış görüşme formu ve görüşmelerden elde edilen bulgulara yer verilmiştir. Bu bölüm altında araştırmanın nitel verileri doğrudan alıntı yapılarak incelenmiştir.

Görüşme Formundan Elde Edilen Bulgular

Görüşme formlarından elde edilen bulgular uzaktan eğitim sürecinde özgün baskı resim dersi teması altında, yaşanan zorluklar, avantajlar, kullanılan teknikler, kullanılan malzemeler, dikkat edilen unsurlar ve yaratıcılık kategorileri olarak incelenmiştir.

Tablo 1

Uzaktan eğitim sürecinde yaşanan zorluklar kategorisindeki öğrenci görüşleri

Kategori	Kod	Katılımcılar	f
Yaşanan Zorluklar	Malzeme bulamama	K2,K3,K4, K10, K13, K14, K17, K18, K19, K20,	10
	Teknik destek (bilgi eksikliği, yetersizlik)	K4, K5, K6, K9, K12, K13, K15, K18	8
	Kısıtlı ortam	K1,K3, K6, K7, K8, K10, K14, K17,	8
	Detaylı öğrenememe	K7, K16	2
	Öğretmenle iletişim	K4, K9	2
	Akran iletişimi	K9, K10,	2

Tablo 1 incelendiğinde katılımcıların uzaktan eğitimde yaşadıkları güçlüğün en fazla malzeme bulamama olduğu görülmektedir. Bu konuya ilişkin katılımcılardan K14 görüşlerini "…malzeme ile ilgili zorluklar yaşadım" şeklinde ifade etmiştir. Katılımcıların çalışmalarını yaparken teknik yetersizlik yaşadığını ifade etmiştir. Bu koda ilişkin katılımcılardan K5 "Mono ve Deneysel baskı sürecinde zorluklar yaşadım çünkü hiç bilmediğim ve daha önce hiç karşılaşmadığım, kuralların olmadığı bir teknikti." şeklinde görüşlerini belirtmiştir. Katılımcılar uzaktan eğitim sürecinde kısıtlı ortam konusunda sıkıntı yaşadığını ifade etmiştir. Bu konuya

ilişkin katılımcılardan K1 görüşlerini "Tek zorlandığım konu atölye ortamının değil ev ortamının olmasıydı atölyede boyalarla delice istediğimiz rahatlıkta çalışabiliyoruz. Burada biraz alan kısıtlı oluyor." şeklinde ifade etmiştir. Katılımcılardan K16 baskı tekniklerinin detaylı öğrenemediğine yönelik düşüncelerini "…Sadece daha ayrıntılı baskı tekniklerini öğrenmede engel oluşturmuş olabilir." şeklinde ifade etmiştir. Katılımcılardan K4 dersin öğretmenle iletişim konusunda zorluk yaşadığına dair görüşlerini "…tek bir korkum var idi o da şuydu acaba hocamla okuldaki gibi iletişim kurabilir miydim ya da yaptığım çalışmaları hocama nasıl iletebilir ve nasıl yaptığı yorumları sağlıklı bir şekilde anlayabilir miydim…" şeklinde ifade etmiştir. Katılımcılardan K9 akran iletişimi sorununa ilişkin görüşlerini "Atölye ortamında gerek öğrenci arkadaşlar ile gerek öğretmenim ile yapacağım fikir alışverişlerinde bulunarak daha profesyonel ve özgün çalışmalar çıkarabileceğime eminim." şeklinde ifade etmiştir.

Tablo 2

Avantajlar kategorisine ilişkin öğrenci görüşleri

Tema	Kod	Katılımcılar	f
Avantajlar	Rahatlık	K3, K4, K16, K18, K13, K7, K20, K21	8
	Özgün olma	K2, K5, K7, K16, K11, K18, K4	7
	Zorluklarla mücadele	K1, K7, K12, K15, K19,	5
	Malzeme zenginliği	K4, K17	2

Tablo 2 incelendiğinde özgün baskı resim dersinin sağladığı avantajlardan katılımcıların en fazla rahatlık koduna ilişkin görüş belirttikleri görülmektedir. Katılımcılardan K16 bu konuya ilişkin düşüncelerini "Fakat ev ortamı beni daha çok özgün ve rahat çalışmama olanak sağladı. O an kendi iç dünyamda anında herhangi bir müdahale olmadan bir şeylerin üzerine gidebildim." şeklinde ifade etmiştir. Katılımcılar ev ortamında daha özgün olduklarını belirtirken, katılımcılardan K2 bu konu hakkındaki görüşlerini "Evde bireysel çalıştığımız için sürü psikolojisinden uzak kalarak daha özgün çalışmalar vermemizde de yarar olduğunu ifade etmek istiyorum." şeklinde belirtmiştir. Katılımcılar ev ortamında özgün baskı yapmanın zorluklarla mücadele konusunda avantaj sağladığını ifade etmiş, K1 bu konu hakkındaki görüşlerini "bazen kısıtlamalar başka şeyleri de doğurur belki de atölyeden uzak kalıp evde kısıtlı bir alanda yapmış olduğumuz bu çalışmalar da onun meyvesidir." şeklinde ifade etmiştir. Katılımcılar ev ortamında malzeme zenginliğinin avantaj sağladığını belirtmiştir. Bu konuya ilişkin K4 düşüncelerini "Atölyeye götüreceğim objeler veya nesneler sınırlı oluyor. Ve atölyede ev de olduğum kadar rahat çalışamam. Ama evde çalışırken malzememe daha zengin oluyor yani çalışma yaparken ev içinde tekrardan işe yarayacak bir obje bulabiliyorum." şeklinde dile getirmiştir.

Tablo 3

Kullanılan teknikler kategorisine ilişkin öğrenci görüşleri

Kategori	Kod	Katılımcılar	f
Kullanılan Teknikler	Deneysel baskı	K1, K2, K5, K7, K8, K9, K10, K12, K13, K14, K15, K16, K17, K18, K19, K20, K21	17
	Mono baskı	K1, K4, K7, K8, K9, K10, K12, K13, K14, K15, K16, K17, K18, K19, K20, K21	16
	Linol baskı	K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7, K8, K9, K10 K13, K15, K18, K20	14
	Ahşap baskı	K5	1
	Gravür baskı	K5	1

Tablo 3'te kullanılan teknikler incelendiğinde katılımcıların sırasıyla deneysel baskı, mono baskı, linol baskı, ahşap baskı, gravür baskı tekniklerini kullandığı görülmektedir. Bu doğrultuda katılımcıların çoğunun birden fazla teknik kullandığı ve en sık deneysel, mono ve linol baskı tekniklerini kullandığı görülmektedir. Katılımcılardan K11 kullandığı tekniklere ilişkin görüşlerini "Mono baskı, deneysel baskı yaparken guaj, sulu, yağlı boya gibi boyalarla birden fazla teknik kullandık." Şeklinde ifade ederken, K21 "Mono baskı, deneysel baskı yaptık ve süreç ilerlerken yağlı boya, akrilik boya hatta yer yer kuru boya kullandım bunu yaparken resmin isteğine uygun olarak ilerledim. Kullandığım materyallerde de aynı şekilde resmin istediği boyutta, biçimde malzemelerle resmi bütünlüğe kavuşturmaya çalıştım." şeklinde ifade etmiştir.

Tablo 4

Kullanılan malzemeler kategorisine ilişkin öğrenci görüşleri

Kategori	Kod	Katılımcılar	f
Kullanılan Malzemeler	Resim /Baskı malzemeleri	K1, K2, K3, K7, K8, K9, K11, K13, K14, K15, K17, K18, K19	13
	Gündelik ürünler	K6, K7, K9, K10, K13, K15, K16, K17, K18, K19, K20	11
	Plastik	K1, K3, K5, K7, K11, K12, K15, K16, K17, K19	10
	Kağıt	K1, K3, K7, K8, K11, K14, K17, K18, K19	9
	Kumaş	K1, K3, K7, K10, K12, K13, K15	7
	Bitki	K2, K3, K4, K7, K9, K15, K20	7
	Doğal cansız nesneler	K2, K4, K5, K7, K16, K20	6
	Boya	K1, K7, K9, K15, K17, K21	6
	Metal	K7, K12, K20	3

Gıda ürünleri	K1, K4, K7	3
Cam	K2, K9	2

Tablo 4 incelendiğinde uzaktan eğitim sürecinde katılımcıların birden fazla malzeme kullandığı görülmektedir. Kullanılan malzemeler arasında en fazla baskı malzemelerini kullandığını belirtilmektedir. Katılımcılardan K18 düşüncelerini "Başta kâğıtlarımda Graf kağıdı, Derici kağıdı, Canson kağıt, normal resim kağıtları ve kumaştan yararlandım. Linol baskıda linol ve oyma bıçaklarından yararlandım." şeklinde ifade etmiştir. Gündelik ürünlerden sıklıkla faydalandığını belirten katılımcılardan K6 "Genelde mutfakta kullandığımız malzemelerden ya da kalem, ip vb. nesneleri kullandım." şeklinde görüş belirtmiştir. Plastik, kağıt, kumaş, bitki, doğal cansız nesneler, boya kullandığını belirten katılımcılardan K7 düşüncelerini "Bitki, çorap, kumaş, file, plastik araba paspası, plastik kapak, koli kartonu, poşet, çocuk elbisesi, iç çamaşırı, yağlı boya, akrilik boya, tiner, paket lastiği, bisküvi ambalajı, ip, matbaa mürekkebi, linol kalıbı, fırça , tüylü tel, pıt pıt ambalaj naylonu (balonlu naylon), tuvalet kağıdı rulosu, odun, dal parçası, yaprak, taş, plastik eldiven, tek kullanımlık maske, saç tokası, tarak, kurşun kalemin gövdesi, gazete kağıdı, dergi resimlerinden oluşturduğum şablonlar,… vb" şeklinde belirtmiştir. Katılımcılardan K12 metal parçalar kullandığını "Dantel, poşet, peçete, metal parçalar." şeklinde belirtmiştir. Gıda ürünlerinden faydalandığını belirten katılımcılardan K1 düşüncelerini "İp, ilaç kutuları, kapaklar, makarna, ambalajlar, bunlar deneysel alanında kullandığım, yüksek baskıda da linol kullandım ve tabiki kağıt ve boyalarımız." şeklinde ifade etmiştir. Cam kullandığını belirten katılımcılardan K2 düşüncelerini "cam, boya,fırçalar,linol,oyma takımı, matbaa mürekkebi, doğal nesneler (yapraklar,ağaç kabuğu vb.), dokulu bezler vb." şeklinde ifade etmiştir.

Tablo 5

Dikkat edilen unsurlar kategorisine ilişkin öğrenci görüşleri

Tema	Kod	Katılımcılar	f
Dikkat Edilen Unsurlar	Kompozisyon	K1, K3, K4, K5, K7,K10, K11, K13,K14, K15, K18, K19	12
	Tasarım Elemanları	K1, K7, K9, K10, K11, K13, K15, K18, K19,	9
	Boya	K1, K3, K7, K9, K19	5
	Malzeme	K2, K4, K8	3
	Tasarım İlkeleri	K4, K6, K15	3
	Ders Yönergeleri	K2, K8	2
	Zamanlama	K2, K8	2
	Temizlik	K17	1
	Planlama	K16	1
	Özgünlük	K12	1

Tablo 5'te dikkat edilen unsurlar incelendiğinde katılımcıların en fazla kompozisyona dikkat ettiklerini belirtmiş, K5 bu konuya ilişkin düşüncelerini "Kağıdımın kompozisyonuna çok dikkat ettim. Çünkü cisimleri basmadan sıvı bir zemin oluşturuyordum o da kontrolsüz dağılmasına sebep oluyordu." şeklinde ifade etmiştir. Uzaktan eğitim sürecinde tasarım

elemanlarına dikkat ettiğini belirten katılımcılardan K1 görüşlerini “Renklerin uyumu, miktarı nerde ne kadar kullanmam gerektiği boyanın sıvılığı katılığı, kompozisyonu boşluğu birçok faktöre.” şeklinde ifade ederken, katılımcılardan K4 düşüncelerini “Kullanacağım renkler, Sonra basım yapıcağım nesnenin diğer farklı nesnelerin bıraktığı etkiye uyum sağlayıp sağlamadığına ,toplamında olan kompozisyona ve kendi içinde oluşturduğu harekete dikkat ediyorum.” şeklinde ifade etmiştir. Katılımcılar süreç içerisinde boya kullanımına dikkat ettiğini belirtmiş katılımcılardan K9 bu konuya ilişkin görüşlerini “Resimselliği mümkün olduğunca ön planda tutup anlatılmak istenen ifade veya düşünceye yönelik boya ve renk tercihi yaptım.” şeklinde ifade etmiştir. Kullandıkları malzemelerin önemini vurgulayan katılımcılardan K8 düşüncelerini “Malzemeleri dikkatli kullandım, Gerekli ölçülerde baskı çalışmalarımı uyguladım. Uyguladığım bu çalışmaların fotoğraflarını çekerek Moodle sistemine optimize bir şekilde yükledim. Çalışmalarımı zamanında bitirip sonlandırdım.” şeklinde belirtmiştir. Üretim süreçlerinde tasarım ilkelerine dikkat ettiğini belirten katılımcılardan K6 “Bir bütünlük olsun istedim her şeyi elimden geldiğince dengeli bir şekilde kullanmak istedim. Bir şeyler ifade etmesini amaçlıyordum.” şeklinde görüş belirtirken, K15 “Dengeyi, kurgusunu ve dokusunu aramaya özen gösterdim leke etkisine dikkat ettim.” şeklinde görüş belirtmiştir. Ders içerisinde verilen yönergelere ve zamanlamaya dikkat ettiğini belirten katılımcılardan K2 “İstenilen düzeyde baskı yapmak, malzemeleri dikkatli kullanmak ve basma işlemi yaparken gereken sırayı izlemek ve zamanında çalışmaları yapmak gibi unsurlara dikkat ettim.” şeklinde görüş belirtmiştir. Katılımcılardan K17 çalışmalarını yaparken temiz olmaya özen gösterdiğini “kâğıdı temiz tutmaya dikkat ettim.” şeklinde ifade etmiştir. Katılımcılardan K16 süreç içerisinde planlama yaptığını “Genelde çok karışık değil de daha anlaşılır daha planlı daha düşünerek bir arayış içerisinde süreci ilerlettim.” şeklinde ifade etmiştir. Katılım sürecinde özgün olmaya önem verdiğini belirten K12 “Daha özgün çalışmaya alanımdaki konu ile bağdaş gitmesine dikkat ettim.” şeklinde ifade etmiştir.

Tablo 6

Yaratıcılık kategorisine ilişkin öğrenci görüşleri

Kategori	Kod	Katılımcılar	f
Yaratıcılık	Farklı nesneler kullanmak	K1, K4, K6, K13, K14, K15, K16, K17, K18, K20	10
	Özgün olmak	K4, K6, K7, K8, K12, K15, K10, K14, K16,	9
	Özgür düşünmek	K4, K7, K15, K19, K21	5
	Fikir üretmek	K4, K16, K18	3
	Zorluklara çözüm bulmak	K5, K15, K11	3
	Rahat düşünebilmek	K5, K15, K2	3
	Yaratıcılığı kısıtlamak	K2, K3, K9	3

Tablo 6 incelendiğinde farklı nesneleri kullanmak konusunda yaratıcılığının geliştiğini belirten katılımcılardan farklı neneleri kullanmanın yaratıcılığa etkisi olduğunu belirtmiştir. K6 düşüncelerini “evde olunca farklı malzemeler kullanabildim, atölyede olsaydım kaşık ya da bardak altı kullanacağım aklıma gelmezdi. Daire ya da çember yapmak için kullanmıştım.” şeklinde belirtmiştir. Uzaktan eğitim sürecinde olmanın özgünlük sağladığını belirten

katılımcılardan K8 düşüncelerini "Ev ortamında daha doğaçlama çalışmalar geliştirebiliyoruz. Önceden baktığımızda baskı denilince belli bir sınırlar içinde oluşan standart sanat dersi gibi istemsiz bir ön yargı oluşurdu. Fakat şu an bu kalıplaşmadan oldukça sıyrıldığımı fark edebiliyorum. Herhangi bir materyali, objeyi baskı dersinde kullanabileceğim bir araç gibi görebiliyorum. Bu da elbette yeni fikirler oluşmasına yeni özgün çalışmalar ortaya çıkmasında vesile oluyor. Bu bağlamda yaratıcı düşünmeye katkısı yeterince olmuştur diye düşünüyorum." şeklinde ifade etmiştir. Süreç içerisinde fikir üretme konusunda geliştiğini belirten katılımcılardan K4 düşüncelerini "…evde çok fazla kulancak malzeme vardı. Ve fikrimi zenginleştirebiliyordum farklı farklı bitki yaprağı ile farklı etkiler elde ettim." şeklinde belirtmiştir. Yaşadıkları zorluklara çözüm bulmak için yaratıcılıklarını kullandığını belirten katılımcılardan K5 "Kesinlikle yaratıcı düşündürdü çünkü her şeye hemen ulaşamadık ya da imkanlarımız dardı. Elimizdekileri en iyi şekilde kullanmaya gayret gösterdik." şeklinde görüş belirtmiştir. Uzaktan eğitim sürecinde zihinsel olarak rahatça düşünebildiğini ifade eden katılımcılardan K15 düşüncelerini "Zihnim daha sağlıklı düşünmeme alan sağlıyorsa çok daha etkili işler çıkıyordu. Rahat düşünmek çok büyük avantaj sağladı." şeklinde ifade etmiştir. Uzaktan eğitim sürecinin yaratıcılıklarını kısıtladığını düşünen katılımcılardan K2 düşüncelerini "Pek düşünmüyorum çünkü atölyede her zaman bir fikir alışverişinde bulunur insan ama tek başımıza bundan mahrum kalıyoruz. Ayrıca çalışma esnasında da bazen arkadaşlardan yardım alarak daha iyi sonuçlar ortaya çıkabilirdi eğer atölye ortamında olsaydık. Ders hocasından uzak olmamız da yine olumsuz etkiliyor çalışmaları…" şeklinde ifade etmiştir.

Görüşmelerden Elde Edilen Bulgular

Bu başlık altında görüşmelerden elde edilen bulgular uzaktan eğitim sürecinde özgün baskı dersi teması altında, elde edilen kazanımlar, dezavantajlar, avantajlar, yaratıcılık, öğretim üyesi ve dikkat edilen unsurlar kategorileri altında incelenecektir.

Tablo 7

Elde edilen kazanımlar kategorisindeki katılımcı görüşleri

Kodlar	Merve	Faruk	Mehmet	Candan	Cevdet	Önder	f
Ana sanatını geliştirmek	+	+	+	+	+		5
Doğaçlama becerisi	+			+	+		3
Çalışkanlık	+				+		3
Özgüven	+		+				2
Odaklanabilmek	+	+					2
Kendini tanımak	+		+	+			3
Farklı bakış açısı kazanmak			+	+			2
Duyguları ifade etmek	+				+		2
Cesaret			+	+			2
Zaman yönetimi sağlamak			+				1
Teknik beceriler kazanmak		+					1
Planı çalışmak		+					1
Öz kontrol sağlamak		+					1
Öz değerlendirme yapmak		+					1
Kompozisyon kurma becerisi kazanmak			+				1
Araştırma yapmak						+	1

Tablo 7 incelendiğinde katılımcıların en fazla ana sanatlarına etki ettiğini ifade ettiği görülmekte ve buna ilişkin görüşlerini katılımcılardan Candan "Yani ana sanatımızda da bu derste öğrendiği tekniği kullanan arkadaşlarımız oldu, benim de bazı denemelerim oldu. Yani normalde aklıma hiç gelmezken resimde baskı tekniğini kullanmak denemeler yaptım." şeklinde belirtmiştir. Katılımcılardan dördünün bir kazanım olarak doğaçlama becerisini ifade ettikleri görülmektedir. Buna bağlı olarak doğaçlama becerisi koduna ilişkin katılımcılardan Merve görüşlerini "Ders var diye yapılan şeyler genelde güzel olmuyor. Ama mesela akşam 9 olmuş birdenbire canım resim yapmak istiyor. Birden kalkıyorum, boyalarla elimde olan malzemelerle bir şey ortaya çıkartıyorum. Ortaya çok farklı şeyler çıkıyor. Ama kesin bunu yapmam lazım dediğim şeyler olursa olmaz ortaya istemediğim bir şeyler çıkar. Doğaçlama gidiyorum." şeklinde ifade etmiştir. Çalışkanlık koduna ilişkin katılımcılardan Faruk "Ben uzaktan eğitim sürecinde çalıştığım kadar yüz yüze sürecinde çalışmamışımdır. Çalışkanlık noktasında çok fazla artı getirdi." Şeklinde görüş belirtmiştir. Özgüven koduna ilişkin görüşlerini Mehmet "Kendilerini rahat bıraka bildikleri zaman neler başarabileceklerini kendileri de gördüler. Süreç kendilerine gelmelerini sağladı. Kendilerinin özgün bir şekilde neler üretebileceklerini gördüler. Bu yüzden tek benim değil çoğu arkadaşımın da kendilerini rahat bırakabilecekleri zaman neler oluşturabileceklerini gördüler." şeklinde aktarmıştır. Cesaret kodun ilişkin katılımcılardan Candan görüşlerini "Aklına gelen her fikre her zaman uygulamak istemeyebiliyor öğrenci. Kendini kısıtlıyorsun. Ya öğretmen bir şey derse? Aklına gelen bir fikre her zaman uygulamak istemeyebiliyor. Ama uzaktan eğitim de öyle bir problem yoktu. Kimse görmüyor." şeklinde ifade etmiştir. Uzaktan eğitim sürecinde kendini tanıma fırsatı elde ettiğini ifade eden katılımcılardan Candan düşüncelerini "Kişiliğin uğraştığı sanat dalında etkisini de birebir yaşayarak öğrenmiş oldum. Hani eserler sanatçının karakterini yaşamını yansıtır derler ya yaşayarak görmüş oldum." şeklinde ifade etmiştir. Farklı bakış açıları kazandığını belirten Mehmet "Hem yan sanat hem ana sanat açısından kendi bakış açımı daha çok geliştirebileceğimi düşünüyorum deneysel baskının." şeklinde görüşlerini aktarmıştır. Duygularını ifade edebilme kazanımı elde ettiğini belirten katılımcılardan Cevdet düşüncelerini "…daha sonra alışınca ve yöntemleri ile tekniği öğrendikçe nasıl yapmam gerektiğini öğrendikçe duygularımı daha iyi nasıl ifade edebilirim diye yola çıkınca çok iyi şeyler oluşturdu bende. … Gerçekten kendimi ifade edebilecek bir alan bulduğumu hissediyorum" şeklinde aktarmıştır. Odaklanabilmek konusunda Faruk "Uzaktan eğitim olmadan önce bu kadar sık çalışmıyordum. İş üretimi konusunda yaratıcı düşünemiyordum. Kendimi birden bile böyle çalışmaya veremiyordum. Ama uzaktan eğitim de evdeyim, odanın içinde o yalnızlığın bana verdiği etkiyle kalkıp ansızın gece yarısı bile çalışmanın başına geçip çalışmayla uğraşıyordum." şeklinde aktarımda bulunmuştur. Kompozisyon kurma koduna ilişkin Mehmet "O işin kolaylığını gördükten sonra oluşabilecek kompozisyonu kafamızda kurabiliyorduk. Çok zor şeylere kafa yorduğumuzun kalıplarında kırmış oldu. Kompozisyon oluşturma becerisi kazandırdı.", zaman yönetimi koduna ilişkin görüşlerini de "Normal öğretimde yapacağımız şey belliydi ve süremiz de belliydi. Bu çalışma bir ay süreç içerisinde biter diye biliyorduk. Fakat bir baskı çalışması, kendimizi rahat bıraktıktan sonra, bir gün de bitebileceğinin de farkındaydık bir ay sürebileceğini de farkındaydık." şeklinde belirtmiştir. Faruk "Yaratıcılığım gelişti kendimi geliştirdim sıkı çalışmaya başladım planlı bir şekilde düzenli bir şekilde çalışmaya başladım." şeklinde planlı çalışma kazanımını ifade ederken "Çalışmalarım şu aşamada kuruta bilirim dediğim zaman daha hızlı olması için saç kurutma makinası kullandım oldu. Güneş yardımıyla ya da hava yardımıyla aşamaları daha da hızlandırmaya çalıştım oldu. Teknik anlamda hem bilgilenmiş hem de geliştirmiş oldum." şeklinde de teknik beceriler kazandığını ifade etmiştir.

Faruk “Aslında zihinsel süreçlerini düzenlemiş oldum ve kendimi hakimiyetim altına aldım diyebilirim. Otokontrol diyebiliriz.” Şeklinde öz kontrol sağlama kazanımını elde ettiğini ifade etmesiyle birlikte öz değerlendirme yapmak koduna ilişkin görüşlerini de “…bir öz değerlendirme durumu oluştu diyebilirim çeşitli yönlerimi görebilme.” şeklinde ifade etmiştir. Önder ise araştırma yapmak koduna ilişkin görüşlerini “Öğrencilerin bence burada araştırmacı öğrenci düzenine geçtiğini düşünüyorum. Öğrenciler bu süreçte yaparak yaşayarak yaptı. Araştırmaya başladı. Çünkü yüz yüzeyken mesela öğrenci bakmaz. Bireysel olarak da araştırma konusunda avantajı olmuş olabilir. Çünkü normalde bu kadar fazla araştırmazdık.” şeklinde ifade etmiştir.

Tablo 8

Dezavantajlar kategorisindeki katılımcı görüşleri

Kodlar	Merve	Faruk	Mehmet	Candan	Cevdet	Önder	**f**
Teknikleri uygulayamamak			+	+		+	3
Malzeme temin edememek	+		+			+	3
Çalışmaları çıplak gözle gösterememek			+		+		2
Temizlik sorunu yaşamak		+		+			2
Çalışma alanının dar olması				+		+	2
Teknik aksaklıkların yaşanması			+				1
Sınıf ortamını hissetmemek						+	1

Tablo 8 incelendiğinde dezavantajlar kategorisi için teknikleri uygulamamaya ilişkin görüş belirten katılımcılardan Mehmet “…gravür baskı yapamadık asitten dolayı. Başka teknikleri de yapamadık. Mahrum kaldık bunlardan. Özgün baskıyı bu süreç içerisinde sadece bir kâğıt üzerinde neler yaptırabileceğini gördük.” şeklinde görüş belirtmiştir. Çalışmaları çıplak gözle görememek koduna ilişkin katılımcılardan Cevdet’in “Şunu söyleyebilirim yaptığımız çalışmaları hocaya görsel olarak attığımız için sosyal medya üzerinden gerçekte olan renkler ve dokular tam net görünmeye biliyordu. Bu açıdan sıkıntılıydı. Gözle görüldüğü gibi görünmüyordu” şeklinde görüşleri bulunmaktadır. Temizlik sorununa ilişkin görüşlerini Candan “…mekân olarak sıkıntı vardı. Boyalar kirletiyor daha geniş bir alana ihtiyacımız var bu tarz kısıtlamalar vardı mekân anlamında.” şeklinde ifade etmiştir. Çalışma alanının dar olması koduna ilişkin görüşlerini Önder “Ama işte burda uzaktan eğitim sürecinde insanların erişim konusu çok kısıtlıydı. Atölye ortamı malzeme bilgi erişimi çok azdı çok kısıtlıydı.” şeklinde aktarmıştır. Teknik aksaklıklar anlamında Mehmet “…bazı arkadaşlarda internetin azizliğinden dolayı da olabiliyordu.” şeklinde düşüncesini belirtirken, sınıf ortamında hissedememe konusunda da Önder “Bana daha çok kişisel, bazı internet sitelerinden Udemy gibi sitelerden ders alınmış gibi hissettirdi. Eksik hissettirdi. Çünkü ben daha çok uygulama derslerinin uzaktan olmasına karşıyım. Verimlilik çok düştü.” şeklinde görüşlerini aktarmıştır.

Tablo 9

Avantajlar kategorisindeki katılımcı görüşleri

Kodlar	Merve	Faruk	Mehmet	Candan	Cevdet	Önder	f
Kendi çalışma ortamına sahip olmak	+	+	+		+		4
Özgür çalışabilmek	+	+	+		+		4
Zamanı verimli kullanmak	+			+	+	+	4
Rahat hissetmek	+	+		+			3
Motivasyonu korumak	+	+					2
Malzemeyi özgür kullanmak	+				+		2
Çevreyi etkilemek				+			1
Kolay ders yapabilmek		+					1
İnternetten faydalanmak						+	1
Ulaşım giderlerinin olmaması						+	1
Ortamın temiz olması						+	1

Tablo 9'a bakıldığında avantajlar kategorisinde kendi çalışma ortamına sahip olmak koduna ilişkin katılımcılardan Cevdet görüşlerini "Uzaktan olduğu için bir açıdan rahatlık sağladı bana. Çünkü baskı çalışırken biraz dağınık çalışıyordum evde. Okulda olsaydım bu ortam oluşturamayacaktım kendime ama evde olman benim için çok büyük bir avantajdı. … Uzaktan eğitim de rahat çalışmama ve özgür düşünmeme sebep oldu. Uzaktan eğitim benim için çok büyük bir avantaj." şeklinde ifade etmişlerdir. Özgür çalışabilmek koduna ilişkin görüş belirten katılımcılardan Mehmet "Şu an atölye ortamında çok yapabildiğimi söyleyemem ama ev ortamında kendim özgür olduğum için etkiler anlamında kalıcı." şeklinde düşüncelerini aktarmıştır. Zamanı verimli kullandığını ifade eden katılımcılardan Candan "Süre açısından kolaylığı vardı yani şu şekilde bir anda aklıma fikir geldiğinde gece geldi diyelim hemen kalkıp uygulama imkânım oluyordu. Yani zaman açısından böyle bir faydası oldu. Veya çok uzun sürüyordu bir şey çıkmıyordu yani bir mekâna gitmek bir baskı atölyesine gidip gelmek doğru değil de hani evde dediğim gibi zaman olarak çok faydasını gördüm." şeklinde görüş belirtmiştir. Rahat hissetmek konusunda Merve "Bazen hala dersler keşke uzaktan olsaydı diyorum çünkü kendimizi rahat hissediyoruz." şeklinde ifadelerde bulunmuştur. Motivasyonu korumak konusunda katılımcılardan Faruk "Motivasyon olarak kafa olarak rahatlık olarak dış etkenlerden daha uzak olduğundan dolayı biraz daha rahat geçti benim için ve bu konuda avantaj sağladı. Mekân ağırlıkları kişilerin olmayışı da bir etken tabii ki. … Birilerinin yanımda olması gözleri üstümdeymiş gibi geliyor sanki sürekli göz hapsindeymişim gibi. Ama ben evde olduğunda rahatım kimse yok istediğimi yapabilirim istediğimi yapma düşüncesiyle daha yaratıcı daha özgün şeyler çıkartabildim. …baskı altında kalmadan kişilerin yorumlarını almadan üretim o işin daha sonra yorumlarını duyduktan sonra yine bir baskı altında kalmadan o işleri daha fazla sayısızca daha iyi bir şekilde üretmek anlamında söyleyebilirim." şeklinde görüşlerini ifade etmiştir. Malzeme konusundaki görüşlerini Merve "Kendi odamda rahatça çalışabiliyordum. Her yerde kağıt yığınlarıyla doluydu. Sürekli basıyorduk. Bir basmada en az 20 adet çıkarabiliyordum." şeklinde ifade etmiştir. Çevreyi etkilemek koduna ilişkin Candan'ın "Çevremdeki insanlar da olumlu etkilendi diyebilirim. Mesela benim çocuğum var. O da kendi oyunlarını dahil etti geri dönüşüme. O dışarda yürüdüğümüz zaman güzel bir taş gördüğünde kopmuş bir daha parçası gördüğünde anne bunu eve götürelim bununla bir şey yapabiliriz dedi.

Annem merak edip geldi baktı. Yani etraftakilerin de sanata yaklaşma durumu oldu.” şeklinde ifadeleri bulunmaktadır. Faruk ise kolay ders yapabilmek koduna ilişkin görüşlerini “İstediğimiz anda direk toplantı şeklinde görüşmeli sohbetler yapabiliyorduk. Bizim çıkardığımız işleri hocamızın hadi yorumlayalım dediği dakikada belirlenen 1 saatte WhatsApp gruplarında yapılan bilgilendirmeler doğrultusunda herkes o saatte derse girip WhatsApp‘tan atılan görselleri kişisel yorumlar genel yorumlar şeklinde yapıyorduk ve bu toplanmamızın kolaylığı da aslında uzaktan olması. Uzaktan olmasını böyle bir avantajı var. Görüşelim dediğimizde görüşebiliyorduk.” şeklinde ifade etmiştir. Önder, internetten faydalanmak kodunda “internetten güncel sanatçıları izleyerek, sosyal medyadan izlediği paylaşımları izleyerek ilerledim. İşin uygulama kısmı çok eksik kaldığı için YouTube videoları çeşitli sitelerdeki videolar devreye girdi. Artık sanatçılar araştırılmaya başlandı. Aslında süreçte hoca da güncel sanatçılar üzerinden örnek verdikçe bizleri de buna teşvik etti.” şeklinde, ulaşım giderlerinin olmaması kodun da “Maddi ve zaman yönünden avantajlarım oldu. Başka türlü avantajın olduğunu düşünmüyorum. Okula gelme süremiz, gel git açısından zaman olarak iyiydi. Ulaşım konusunda. Maddiyat da buna bağlı olarak peşinden geldi.” ortamın temiz olması kodunda ise “Kokular tiner kokusu falan yoktu. Zamansal maddi mekânsal malzeme olarak işlevseldi. Tiner kokusu insanı aptal ediyor (gülüşme) sağlık açısından bir avantaj.” şeklinde görüşlerini belirtmiştir.

Tablo 10

Yaratıcılık kategorisindeki katılımcı görüşleri

Kodlar	Merve	Faruk	Mehmet	Candan	Cevdet	Önder	f
Farklı malzemeler kullanmak	+	+		+	+	+	5
Özgür düşünebilmek	+	+		+	+	+	5
Malzemeleri farklı kullanabilmek			+	+	+	+	4
Çevreyi gözlemlemek		+	+	+			3
Akranlarla fikir alışverişi yapamamak	+				+	+	3
Farklı(özgün) düşünmek	+	+			+		3
Kalıpların dışına çıkmak	+		+				2
Zorluklara çözüm bulmak		+		+			2
Sorgulamak		+				+	2
Akranlardan etkilenmemek	+			+			2
Basit nesneleri derinleştirmek			+				1
Çevreden fikir almak				+			1

Tablo 10’a bakıldığında farklı malzemeler kullanmak koduna ilişkin Cevdet “Yumurta kutusunu bile kullandım. Evde kullanabileceğiniz bütün her şeyi kullanabilirsiniz aslında. Ve bu sizi çok farklı bir boyuta taşıyabilir. Yaratıcılığınızı daha ileri boyutlara alıyor gerçekten. Kilotlu çorap basmıştım ben.” ifadelerini kullanmıştır. Özgür düşünebilme koduna ilişkin görüşler katılımcılardan Faruk tarafından “Kendimi orada özgür hissettim. Belki okulda olsaydım, okulda yüz yüze bir eğitim olsaydı bu kadar nitelikli, bu kadar iyi işler çıkartmayabilirdim. Belki sürecime başka şekilde etki etmeyebilirdi. Bana farklı açılardan katkı sağladığından dolayı yaratıcılığımızı daha ortaya çıkarttığından dolayı daha özgür bir şekilde baskı altında olmadan, kendi alanında daha özgürsün her şey yapabilirsin ya, özgün baskı da biraz daha deneysel işler yaptığımızdan dolayı özgürlüğü bana hissettirdi” şeklinde ifade edilmiştir. Malzemeleri farklı kullanma

konusunda katılımcılardan Mehmet "… Fakat özgün baskıya geçtikten sonra farklı dokularla farklı nesnelerle farklı malzemelerle, atık malzemelerle bile olsa farklı dokuların imkân sağlayıp resimde farklı bir etki yaratması cidden güzel bir duyguydu. … elimizde bulunan imkanlarla, evimizde bulunan eşyalarla nesnelerle bunları birleştiriyorduk ve aslında birçok insana saçma gelecek nesneleri kullandığımız zaman çok güzel bir etkiye sahip ediyordu insanı." şeklinde görüş belirtmiştir. Çevreyi gözlemleme kodu ise Candan tarafından "Resim yaparken evin bir köşesinde sabit duruyordum ama özgün baskıda çok fazla arayış içindeydim. Evin içine geziyordum balkona çıkıyordum dışarı çıkıyordum neyi kullanabilirim ne yapabilirim." şeklinde ifade edilmiştir. Akranlarla farklı ortamlarda bulunma neticesinde fikir alışverişi yapamama konusunda Cevdet "Bizim yaptığımız çalışmaları hem hocamız hem bütün sınıf arkadaşlarımız görüyordu. Herkes bir şekilde bir yorum bir fikir beyan ettiğinde belki o fikirden bizim aklımıza gelen farklı bir şeyler olabiliyordu. Hem çalışmamızın tamamıyla net bir şekilde görünmemesi hem de fikirlerin ortaya karışık bir şekilde sunulması biraz dezavantaj olabilir." şeklinde düşüncelerini ifade etmiştir. Farklı (özgün) düşünmek koduna ilişkin Cevdet "Baskı yaparak böyle bir boyuta geleceğini düşünmemiştim. Ben hep böyle fırçalarla biraz daha realist çalışırım diye düşünmüştüm ama çok farklı bir alanda yeteneğim olduğunu hissettirdi baskı bana. Farklı boyutlarda düşünmeme yaratıcı düşünme olayları biraz farklı akış şeklinde değerlendirme ve farklı müdahalelerle farklı yönlere gitmeye yaratıcılık açısından geliştirdim söyleyebilirim." şeklinde ifadelerde bulunmuştur. Kalıpların dışına çıkmak konusunda Mehmet "Biz belirli bir kalıp içerisindeydik belirli bir kalıp içerisine yönetiliyorduk okul boyunca baskı dersi içerisinde. Hiçbir değişiklik yoktu. Öğrenci de bizle aynı eğitimi alıyordu. Kopyala yapıştır gibi. Biz aslında bunun zincirlerini kırıp bu süreç içerisinde neler yapılabileceğini göstermiş olduk." şeklinde düşüncelerini aktarmıştır. Zorluklara çözüm bulmak konusunda Candan "…kısıtlı şartlarda baskı yapabilmeyi gördük ve çok farklı sonuçlar çıktı ortaya yani aslında zorluklardan farklı şeyler ürettik belki bu yaratıcılık kısmı çok yüksek oldu diyebilirim uzaktan eğitimle bu ders almamız." şeklinde ifadelerde bulunmuştur. Akranlardan etkilenmeme koduna ilişkin görüş belirten Merve "Hepimiz aynı ortamda olsaydık aynı şeyi yapacaktık. Mesela diyelim birisi çiçek bastı, ben ondan görecektim ben de çiçek basacaktım. Ama ben onu görmediğim, iletişim halinde olmadığım için ben daha farklı malzemeler kullanıyorum." şeklinde görüşlerini ifade etmiştir. Sorgulamak koduna ilişkin katılımcılardan Önder "Kısıtlı malzemeler aslında üretkenliğe, düşünmeye zorladı. Ne üretebilirimi aslında kısıtlı malzemelerle düşündük." şeklinde ifadelerde bulunmuştur. Basit nesneleri derinleştirmek koduna ilişkin Mehmet "Sürekli göz göze geldiğimiz ve masamızın üzerinde duran bir eşyanın bile aslında bir resmi nasıl etki edebileceğini gördük." şeklinde düşüncelerini belirtmiştir. Çevreden fikir almak kodunda Candan "…aklımda hiç olmayan şeyleri ablamın getirmesi tıkandığım bir dönemdeydi tıkandığım bir yerde bana farklı fikir sunması ya zaten yaratıcılık bir probleme çözüm üretmektir ya orda tıkandığım yerde bana bir düşünme şekli getirdi." şeklinde ifadeler kullanmıştır.

Tablo 11

Öğretim üyesi kategorisindeki katılımcı görüşleri

Kodlar	Merve	Faruk	Mehmet	Candan	Cevdet	Önder	f
Öğrenci merkezli eğitim uygulamak	+		+	+		+	4
İletişimi artırmak	+	+		+	+		4
Kısıtlı iletişim kurmak			+		+	+	3
Öğretim üyesinin uygulamama yapamaması			+			+	2
Geri dönüt alamamak			+			+	2
Konu sınırlaması yapmamak	+			+			2
Rehber olmak	+				+		2
Farklı etkinlikler yapmak				+			1
Öğrenciyle birebir ilgilenmek				+			1

Tablo 11'de katılımcıların öğretim üyesine ilişkin görüşleri bulunmaktadır. Öğrenci merkezli eğitim koduna ilişkin görüş sunan katılımcılardan Mehmet "Aslında herkes hocaya hoşuna giden şeyi atıyordu. Dediğim gibi ben flulu çalışmayı seviyordum. Hocamız da hiçbir zaman kısıtlamadı. Herkes kendi istediği şekilde ilerletiyordu. Bu mecrada herkes kendi evindeki imkanları doğrultusunda mutlu olmayı seçmişti. Bazen hoca şunu neden yaptın diye soruyordu. Mantıklı bir cevap aldığı zaman irdelemiyordu. Hoca bizi sadece yöntem olarak geliştirdi sürecimizi biz yönettik. Kendimiz şekillendirdik en güzeli buydu." şeklinde düşüncelerini aktarmıştır. İletişimi artırmak koduna ilişkin görüşler ise Candan tarafından "…uzaktan eğitimde hocayla öğrenci iletişimi daha yüksek buluyorum. Ekran karşısında sessiz duramıyorsunuz. Atölyelerde dersliklerde öğretmen derse girip çıkabiliyor 15 20 dakika sonra geri gelebiliyor geldiği zaman sadece kısa bir konuşma yapıyor ya da çalışmalarınıza bakıyor sen şöyle devam etsen böyle yap diyor. Ancak uzaktan eğitim de öğretmen bilgisayarın başında sen bilgisayarın başındasın dersin belli bir süresi var öğretmen konuşmak zorunda." şeklinde ifade edilmiştir. Kısıtlı iletişim kurma konusunda Önder "Ben sürekli bir üretim aşamasında değildim bunun sebebi de hocayla yüz yüze olmamasındandı. Dönüt çok eksik kalıyor. Buradaki sorun uygulama konusunda hocayla iletişime geçememe çünkü mesafe var. Sürekli bir ders yapılamıyor. Okulda hocayı bulabiliyorsun, atölyede, odasında vs. ama zaman ve saat durumu olmadığı için uzaktan da bu zor oldu." şeklinde ifadelerde bulunmuşlardır. Öğretim üyesinin uygulama yapamaması koduna bakıldığında Önder'in "Hoca anlatımı gayet net. İşlenebilir anlaşılabilir şekilde. Fakat uzaktan olduğu için uygulama konusundaki zorluklarda hocanın göstermesi… hocanın anlatması ve göstermesi arasında ciddi bir fark oldu." şeklinde ifadelerinin bulunduğu görülmektedir. Geri dönüt kodunda Mehmet "…hocanın sadece ders sürecinde bizimle ilgilenebileceği ve sadece çalışmanın fotoğraflarını sosyal medya aracılığıyla gönderip hocanın yorum yapmasını bekliyorduk." şeklinde düşüncelerini ifade etmiştir. Konu sınırlaması yapmama koduna bakıldığında Candan'ın "Hep bir konu verildi. Mesela bir insan resmi yapın ben de bir obje ismi verildi onun resmini yapın ben de. Bir sınırlama vardı ama bunda biz de hoca dedi ki kâğıdınız var istediğinizi yapın hatta kâğıda bile gerek yok kumaş üzerine yapın neyi bulursanız yapın dedi hani kâğıt dahi bir sınırlama değildi. Aşırı bir özgürlük vardı." şeklinde ifadeleri bulunmaktadır. Farklı etkinler yapmak koduna ilişkin Candan'ın "…ancak hocamız bize çok farklı şeyler yaptırdı yani geri dönüşüme dayalı farklı teknikler kullandık evde…" şeklinde ifadeleri bulunurken, öğrenci ile birebir ilgilenmek konusuna ilişkin de "WhatsApp aracılığıyla da sürekli temas halinde olduk. Saat

sınırı bile olmadı. Tek tek kişilerle konuştular. Atölyeye geldiği zaman genelde bir iki kişiyle konuşuyorlardı. Genel bir konuşma yapıp gidiliyordu ya da. Ancak uzaktan eğitim de tek tek o hafta herkes ne yaptı sen ne yaptın Candan sen bu hafta ne yaptın sen yaptıklarını gösteriyorsun hoca konuşuyor ilerisi için konuşuyorsun sana belli bir mesai ayırıyor hoca." şeklinde ifadeleri bulunmaktadır. Rehber olmak koduna ilişkin Cevdet "Zaten öğretim üyesinin katkısı da çok oldu derste benim üzerimde. Onun rehberliği eşliğinde çok iyi bir şekilde ilerlediğimizi düşünüyorum. … Fikir konusunda belli bir yerden sonra kendinizi tekrar edebiliyorsunuz o noktada hoca devreye giriyor şunu dene bunu dene vs diye. Onun söyledikleri üzerinden yola çıkarak farklı şekillerde denemeye başladığımda gerçekten güzel oluyordu." şeklinde düşüncelerini ifade etmiştir.

Tablo 12

Uzaktan eğitim sürecinde dikkat edilen unsurlar kategorisindeki katılımcı görüşleri

Kodlar	Merve	Faruk	Mehmet	Candan	Cevdet	Önder	f
Teknik dikkat	+	+					2
Boya tercihi				+			1
Temizlik					+		1

Tablo 12 incelendiğinde teknik dikkat koduna ilişkin görüş belirten katılımcılardan Faruk görüşlerini "Siyah beyaz baskı da yer yer kurallara ve tekneye dikkat etmeye çalıştım. Basım aşaması nasıl olabilir vs onlara biraz dikkat ettim diyebilirim." şeklinde ifade etmiştir. Boya tercihi konusunda düşüncelerini Candan "Çok hızlı karar veremedim ve sürece yaydığım için çabuk kurumayan boyaları tercih ediyordum. Genelde baskıda çoğunlukla kredi kullandı hızlı kuruyan bir boya. Ancak ben yağlı boya kullandım. Çok hızlı kurumadığı için sürece yayabildiğim için. Çok hızlı bir yanda olsun bitsin değil. Kurumaması benim için önemliydi." şeklinde belirtmiştir. Temizlik konusunda Cevdet "Temiz kullanmaya çalıştım materyalleri. Çünkü bir sonraki çalışmada gerçekten çok sıkıntı çıkabiliyordu. Renkler birbirine karışınca baya sıkıntı yaşıyordum. O yüzden renklerim için çalışmalarım için dikkat ediyordum." şeklinde düşüncelerini aktarmıştır.

Yaratıcı Resim Rubriğinden Elde Edilen Bulgular

Bu bölümde öğrencilerin süreç içerisinde yapmış oldukları çalışmalar 4 uzman tarafından Yaratıcı Resim Rubriği (2018) kullanılarak değerlendirmiş ve bu değerlendirmeye ilişkin bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 13

Katılımcıların yaratıcı resim rubriğinden aldıkları puan ortalamaları

Katılımcılar	Uzman 1	Uzman 2	Uzman 3	Uzman 4	Ortalama
K1	34	30	24	30	29,5
K2	31	23	22	25	25,25
K3	26	26	21	24	24,25
K4	19	19	14	16	17
K5	31	21	33	24	27,25
K6	28	14	23	19	21
K7	33	17	25	20	23,75
K8	34	29	26	28	29,25
K9	34	15	32	17	24,5

K10	32	15	30	25	25,5
K11	21	22	26	28	24,25
K12	22	16	22	19	19,75
K13	27	20	21	24	23
K14	36	33	20	26	28,75
K15	30	16	31	22	24,75
K16	29	23	19	24	23,75
K17	33	19	30	26	27
K18	30	20	21	17	22
K19	36	21	25	15	24,25
K20	34	22	28	25	27,25
K21	30	18	24	20	23
Ortalama	**30**	**20,90**	**24,61**	**22,57**	**24,52**

***(0-9 Zayıf, 10-18 Geliştirilebilir, 19-27 İyi, 28-36 Çok İyi)**

Tablo 13 incelendiğinde katılımcıların toplam 36 puan üzerinden değerlendirilen Yaratıcı Resim Rubriğinden elde ettikleri puanlar yer almaktadır. Tablo 1'de her uzmandan aldıkları toplam puanlar ve 4 uzman puanının ortalaması incelendiğinde; Uzman 1 için 30 (çok iyi), Uzman 2 için 20,90 (iyi), Uzman 3 için 24,61 (iyi), Uzman 4 için 22,57 (iyi), genel ortalama için 24,52 (iyi) olduğu görülmektedir. Katılımcılardan K1 29,5 puan ile en yüksek ortalama puana sahipken, katılımcılardan K4 17 puan ile en düşük ortalamaya sahiptir. Yaratıcı Resim Rubriğinden elde edilen genel sonuç tablosu aşağıda yer alan Tablo 14'te verilmiştir.

Tablo 14

Yaratıcı resim rubriği ortalama sonuçları

N	Genel Ortalama	Nitel İfade	Yüzdelik Puan Karşılığı
21	24,52	İyi	73,5

Tablo 14 incelendiğinde 21 katılımcının Yaratıcı Resim Rubriğinden elde ettikleri toplam puan ortalamasının 24,52 olduğu görülmektedir. Yaratıcı Resim Rubriği puan hesaplamasına göre bu sonuç (0-9 Zayıf, 10-18 Geliştirilebilir, 19-27 İyi, 28-36 Çok İyi) nitel olarak ifade edilirse "İyi" puan aralığına karşılık gelmektedir. Katılımcıların almış oldukları ortalama puan aralığının yüzdelik puan karşılığı (53-75) ise 73,5 puan olarak görülmektedir. Uzmanlar tarafından değerlendirilen örnek öğrenci çalışmalarına aşağıda yer verilmiştir.

Şekil 1. K1 çalışması

Şekil 2. K6 çalışması

Şekil 3. K6 çalışması

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Seçmeli Sanat Atölyesi Dersi kapsamında gerçekleştirilen uzaktan eğitim sürecinde, Özgün Baskı Resim dersine katılan bireylerin çeşitli zorluklar yaşadığı gözlemlenmiştir. Bu zorluklar arasında malzeme temininde yaşanan sıkıntılar, teknik destek alma konusundaki güçlükler ve uygulamalı teknikleri birebir gerçekleştirecek ortamın kısıtlı olması gibi sorunlar yer almaktadır. Literatürde, uzaktan eğitim sürecinde öğretmen ile etkileşimin eksikliği ve sınıf ortamının yoksunluğunun getirdiği dezavantajlarla ilgili çeşitli çalışmalar bu sonuçları desteklemektedir (Duman, 2020; Karalı, Aydemir, Coşanay, & Şen, 2020). Özgün Baskı Resim dersinin doğası gereği yüz yüze uygulamaları ve atölye ortamında baskı sürecini gerektirmesi (Ya Ni, 2013), katılımcılar tarafından belirgin bir dezavantaj olarak nitelendirilmiştir. Ayrıca, ev ortamında gerçekleştirilen derslerin, katılımcıların psikolojik açıdan sınıf ortamındaki hissiyatı yakalayamamasına sebep olduğu tespit edilmiştir. Her ne kadar yüz yüze eğitim sürecinde özgün baskı resim çalışmaları bireysel olarak gerçekleştirilse de, katılımcılar uzaktan eğitimde sınıf ortamının önemini vurgulamışlardır. Bu bulgular, uzaktan eğitim sürecinde bireylerin sınıf ortamının eksikliğini hissettiğine dair literatürdeki diğer çalışmalarla uyum içindedir (Karalı, Aydemir, Coşanay, & Şen, 2020; Özdoğan & Berkant, 2020).

Uzaktan eğitim sürecinin avantajlarına ilişkin katılımcılar kendilerini rahat hissetme, özgün olduklarını düşünme, karşılaştıkları güçlüklerle mücadele yeteneği kazanma, motivasyonlarını koruma gibi psikolojik avantajlar elde ettiklerini ifade etmişlerdir. Evde kendi özel alanlarına sahip olmanın avantajları uzaktan eğitimde bağımsız çalışma kuramının ilkeleriyle uyum içindedir (Gökmen, Duman, & Horzum, 2016). Katılımcılar kendi çalışma ortamına sahip oldukları için sınıftakinden daha rahat hissederek daha özgür seçimler yapabilmiştir. Katılımcılar süreç içerisinde çeşitli güçlükler karşılaşmış ve sınıf ortamının sunamayacağı gerçek hayat problemlerine ilişkin çözüm becerilerini geliştirmiştir. Bu sonuçlar uzaktan eğitimin kişiyi rahat hissettirme (Yalman, 2023), zorluklarla mücadele yeteneği kazandırma gibi olumlu etkileri ifade eden çalışmalarla uyum göstermektedir. Ayrıca öğrencilerin zamandan, mekândan ve maliyetten tasarruf yapabilmesi de bu sürecin olumlu çıktıları arasında yer almaktadır.

Uzaktan eğitim sürecinde bağımsız çalışma kuramı öğrenene sınıf ortamında olduğundan daha farklı sorumluluklar yüklemektedir ve bunun sonucunda öğrenciler çeşitli kazanımlar elde ederler (Simonson, Schlosser, & Hanson, 1999). Özgün baskı resim dersinde elde edilen kazanımların başında, yaşanan sürecin katılımcıların ana sanatını geliştirdiği tespit edilmiştir. Katılımcılar bu ders sayesinde baskı tekniğini deneme fırsatı bulmuş ve bu teknik, katılımcının ana sanatına dahi katkı sağlamıştır. Katılımcılar bu süreçte özgür kararlar verme yeteneğini geliştirerek ana sanatına ilişkin daha deneysel süreçlere giriştiklerini ifade etmiştir. Ayrıca bağımsız çalışma kuramının öğrenene tanıdığı özgürlük neticesinde katılımcıların, özgüven, kendini tanımak, öz kontrol sağlamak, kendini daha rahat ifade etmek gibi kazanımlar elde ettikleri saptanmıştır. Uzaktan eğitim süreci, öğrencinin kendini geliştirmesine olanak tanıyan bir süreç olduğundan öğrenciler kendi gelişimlerinden sorumlu olurlar. Bu gelişimden sorumlu olma durumu öğrencilerde özgüven, kendini ifade etme, öz kontrol gibi çeşitli becerileri geliştirebilmektedir (Yılmazsoy & Kahraman, 2019). Ayrıca, bazı katılımcılar doğaçlama becerisinin geliştiğini vurgulamış ve bu becerinin, katılımcıların spontane sanat üretiminde bulunmalarını ve böylece daha özgün çalışmalar ortaya koymalarını teşvik ettiğini belirtmişlerdir. Katılımcıların uzaktan eğitim sürecinde daha fazla çalıştığını ve bu sürecin çalışkanlığına olumlu etki yaptığını belirtmesi, uzaktan eğitimin bireysel çalışma alışkanlıkları üzerindeki olumlu etkisini göstermektedir. Elde edilen kazanımlar açısından bakıldığında katılımcıların yüz yüze eğitime kıyasla daha sıkı ve planlı çalışmaya başladığı sonucuna ulaşılmıştır. Sıkı ve planlı çalışmaya başlayan katılımcılarda öz değerlendirme ve bununla birlikte öz düzenleme durumunun ortaya çıktığı görülmüştür. Sonuç olarak uzaktan eğitimde bağımsız öğrenmenin, sanat eğitimi bağlamında katılımcılara çeşitli kazanımlar sağladığı görülmektedir.

Uzaktan eğitim sürecinde, bağımsız çalışma metodolojisinin özgün baskı resim dersinde teknik açıdan olumlu sonuçlar doğurduğu gözlemlenmiştir. Katılımcılar, bu dönemde deneysel, mono, linol, ahşap, ve gravür baskı tekniklerini uygulama fırsatı bulmuşlardır. Deneysel baskı tekniğinin benimsenmesiyle birlikte, süreç içinde kullanılan malzemelerin değişkenlik arz ettiği belirlenmiştir. Bu çalışmada katılımcılar gündelik eşya, plastik, kağıt, kumaş, bitki, metal gibi çeşitli malzemeleri kullanarak bir üretim sürecinin içine dahil olmuşlardır. Bu üretim süreci, katılımcılara sanat alanında farklı nesneleri kullanabilme ve çeşitli bakış açıları kazanabilme imkânı sunmuştur. Ayrıca katılımcılar üretim süreci içinde kullandıkları malzemelerin yanında kompozisyon, tasarım ilke ve elemanları, boya, yönergeler, zamanlama ve planlamaya da dikkat etmiştir. Öğrenci çalışmalarını değerlendiren rubrik ortalamasının iyi seviyede çıkması da, bu konuda katılımcı ifadelerini destekler niteliktedir. Bu sonuçlar literatürde uygulamalı atölye

derslerinin uzaktan eğitimde yeterince verimli olmadığını belirten çalışmalarla uyum göstermemektedir (Özpolat, 2023). Bağımsız çalışma kuramı, öğrenenlere kendi tercihlerini yapabilme olanağı tanır ve deneysel baskı süreci bu yaklaşıma uygun bir şekilde, öğrencilere kendi tercihleri doğrultusunda çalışma yapabilme fırsatı sunar (Simonson, Schlosser, & Hanson, 1999). Bu bağlamda uzaktan eğitimde bağımsız çalışmanın katılımcıların çalışma süreçlerine teknik anlamda olumlu katkı sağladığı ifade edilebilir.

Süreç içinde öğrenciler çevrelerinde bulunan basit nesneleri bile çalışmalarında kullanmanın yaratıcılıklarını geliştirdiğini belirtmiştir. Ayrıca öğrenciler malzeme seçimi, çalışmanın planlanması ve uygulanması gibi konularda özgün ve özgür hareket etiklerini ifade etmiştir. Sınıfta olmamanın vermiş olduğu rahatlığın üzerlerindeki baskıyı azalttığını ve yaratıcılıklarını kısıtlamadıklarını belirtmiştir. Sınıf ortamında bulunmamanın öğrencileri özgür hissettirdiğine dair ilgili çalışmalara rastlamak mümkündür (Yalman, 2023). Torrance'ın (1993) yaratıcılık süreci tanımında da bahsettiği gibi eksikliklerin hissedilmesi, problemin açığa çıkması, probleme çözüm bulunması ve çözümün değerlendirilmesi basamakları yer almaktadır. Uzaktan eğitim sürecinde öğrenciler bu basamakları deneyimlemiş ve özgür iradeleriyle bu sorunlara çözümler üretmişlerdir. Bu bağlamda uzaktan eğitimde özgün baskı resim dersinde öğrencilere bağımsız çalışma fırsatı sunmanın olumlu etkileri olduğu ifade edilebilir.

Öğretim üyesi konusunda bazı katılımcılar, öğretim üyesi ile yüz yüze bulunmamalarından, mesafeden dolayı iletişime geçememelerinden ve dönütlerin eksik kaldığını düşünmelerinden kaynaklı olarak üretim konusunda duraksama yaşadıklarını belirtmiştir. Benzer sorunlar farklı çalışmaların sonuçlarında belirtilmiştir (Şahin & Dinç Altun, 2023). Derslerin yüz yüze işlendiğinde istedikleri zaman öğretim üyesini okulda rahatça ulaşabildiklerini ve fikir alışverişinde bulunabildiklerini, aynı zamanda da hızlı dönüt alabildiklerini ifade etmişlerdir. Bazı katılımcılar tarafından arada mesafenin olması öğretim üyesiyle kurulan samimi iletişimi de olumsuz etkilemiştir. Bu durumun zıttı olarak bakıldığında ise bazı katılımcıların sosyal iletişim araçlarını kullanarak öğretim üyesine hızlı bir şekilde ulaştığını ifade ettikleri görülmektedir. Her hafta derste görüşmenin ve yorumlamaları almanın yanı sıra çalışmasını bitiren ya da çalışmasında bir süreç içerisinde bulunan katılımcıların öğretim elemanına mesaj yoluyla ulaşarak anında dönüt aldıkları sonucuna da ulaşılmıştır. Atölye ortamında bire bir iletişim kurmak konusunda sıkıntı yaşadığını düşünen öğrenciler için uzaktan eğitimde her öğrenciye ayrı ayrı yorum yapılmasından kaynaklı iletişimin daha verimli olduğu, katılımcıların ifadeleri sonucunda elde edilmiştir. Öğretmenle iletişim konusunda ilgili literatürde benzer çelişkileri raporlayan çalışmalara rastlamak mümkündür (Karalı, Aydemir, Coşanay, & Şen, 2020; Yalman, 2023; Özpolat, 2023; Elcil & Sözen Şahiner, 2014). Bu durum eğitimdeki bireysel farklılıkların olmasıyla yorumlanabilir.

Sonuç olarak, uzaktan eğitim sürecinde bağımsız çalışmayı kullanmak, Özgün Baskı Resim dersi bağlamında hem olumlu hem de olumsuz etkiler yaratmıştır. Sürecin üretim ve yaratıcılık anlamında olumlu gelişmeler oluşturduğu, öğrencilerin kendilerini daha rahat ve özgür hissederek özgün çalışmalar ortaya çıkarabilme cesareti edindiği ve bunun çeşitli alanlar içerisinde performanslarına yansımış olduğu, büyük oranda öğretim üyesi ile olumlu iletişim Öte yandan, teknik destek ve uygulamalı öğretim eksikliği, mekânın işlevselliği gibi çeşitli dezavantajlarda barındırmaktadır. Bu çalışmada yer alan uzaktan eğitim sürecinde özgün baskı resim dersini almış olan öğrencilerin genel görüşlerine bakıldığı zaman, uzaktan eğitim sürecinde

bağımsız çalışmanın dezavantajları olsa da öğrencilerin çeşitli şekilde gelişimlerini desteklediği söylenebilir.

Çıkar Çatışması Bildirimi

Yazarlar, bu makalenin araştırılması, yazarlığı ve/veya yayınlanmasına ilişkin herhangi bir potansiyel çıkar çatışması beyan etmemiştir.

Destek/Finansman Bilgileri

Yazarlar, bu makalenin araştırılması, yazarlığı ve / veya yayınlanması için herhangi bir finansal destek almamıştır.

Etik Kurul Kararı

Bu araştırma için İnönü Üniversitesi kurumundan etik izin alınmıştır.

Kaynakça/References

Ağatekin, E. (2022). Pandemi sürecinde seramik tasarım ve uygulama dersinin uzaktan eğitim deneyimi. *Kocaeli Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dergisi*(11), 4-14.

Akyürek, M. (2020). Uzaktan eğitim: Bir alanyazın taraması. *Medeniyet Eğitim Araştırmaları Dergisi, 4*(1), 1-9.

Andrews, M. F. (1964). The Art of Creative Printmaking. *Art Education, 17*(4), 23-25.

Aslan, F., & Bektaş, O. (2019). Fen bilgisi öğretmen adaylarının STEM uygulamaları hakkındaki görüşlerinin belirlenmesi. *Maarif Mektepleri Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi, 3*(2), 17-50.

Baş, Ş., & Kaptan, A. Y. (2018). Resim çalışmalarında yaratıcılığın değerlendirilmesine yönelik bir analitik rubrik çalışması. *Akdeniz Eğitim Araştırmaları Dergisi*(26), 53-79.

Baum, S., & McPherson, M. (2019). The Human Factor. *The MIT Press on behalf of American Academy of Arts & Sciences, 148*(4), 235-254.

Creswell, J. W. (2013). *Nitel Araştırma Yöntemleri Beş Yaklaşıma Göre Nitel Araştırma ve Araştırma Deseni.* (M. Bütün, & S. B. Demir, Çev.) Siyasal Kitabevi.

Dehn, A. (1950). Revolution in Printmaking. *Collage Art Journal, 9*(2), 201-203.

Duman, S. N. (2020). Salgin döneminde gerçekleştirilen uzaktan eğitim sürecinin değerlendirilmesi. *Milli Eğitim Dergisi, 49*(1), 95-112.

Eken, Ö., Tosun, N., & Tuzcu Eken, D. (2020). Covıd-19 salgını ile acil ve zorunlu uzaktan eğitime geçiş: Genel bir değerlendirme. *Milli Eğitim Dergisi*(Özel Sayı), 113-128.

Ekiz, D. (2009). *Eğitimde Araştırma Yöntem ve Metodlarına Giriş.* Anı Yayıncılık.

Elcil, Ş., & Sözen Şahiner, D. (2014). Uzaktan eğitimde iletişimsel engeller. *SOSYAL ve BEŞERİ BİLİMLER DERGİSİ, 6*(1), 21-33.

Elkatmış, M., & Tanık, M. (2022). Üniversite öğrencilerinin uzaktan eğitime ilişkin metaforik algıları “Kırıkkale üniversitesi örneği". *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 8*(1), 219-238.

Fırıncı, M. (2013). Dijital çağda geleneksel baskı resim ve teknikler arası geçiş (Melezleşme) . *Sanat ve Tasarım Dergisi, 4*(4), 127-135.

Gökmen, Ö., Duman, İ., & Horzum, M. (2016). Uzaktan eğitimde kuramlar, değişimler ve yeni yönelimler. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi, 2*(3), 29-51.

Kaçan, A., & Gelen, İ. (2020). Türkiye’deki uzaktan eğitim programlarına bir bakış. *International Journal of Education Science and Technology, 6*(1), 1-21.

Karadağ Yılmaz, R., Savaş, H., & Kalkan, S. (2022). Katkıları ve sorunlarıyla uzaktan eğitime farklı bir bakış: sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitim algıları. *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 8*(1), 277-296.

Karalı, Y., Aydemir, H., Coşanay, G., & Şen, M. (2020). Covıd-19 salgın sürecinde uzaktan eğitimde yaşanan sorunlara ilişkin veli ve öğrenci görüşleri. *Sosyal Bilimler Elektronik Dergisi (SBedergi), 4*(7), 70-84.

Merriam, S. B. (2018). *Nitel araştırma desen ve uygulama için bir rehber* (3 b.). (S. Turhan, Çev.) Nobel Yayıncılık.

Moore, M. (1997). *Theory of transactional distanc*e. Routledge, 22-38.

Özdoğan, A. Ç., & Berkant, H. G. (2020). Covid-19 pandemi dönemindeki uzaktan eğitime ilişkin paydaş görüşlerinin incelenmesi. *Milli Eğitim Dergisi, 49*(1), 13-43.

Özpolat, K. (2023). Güzel sanatlar eğitiminde uygulamalı atölye derslerinin uzaktan eğitimine yönelik öğrenci görüşleri. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 22*(88), 1910-1921.

Patton, M. Q. (2018). *Nitel araştırma ve değerlendirme yöntemleri* (3 b.). (M. Bütün, & S. B. Demir, Çev.) Pegem Akademi.

Simonson, M., Schlosser, C., & Hanson, D. (1999). Theory and distance education: A new discussion. *The American Journal of Distance Education, 13*(1).

Şahin, A., & Dinç Altun, Z. (2023). Resim-iş öğretmen adaylarının uzaktan eğitim sürecinde uygulamalı derslerin ölçme değerlendirmesine ilişkin görüşleri. *Bilim, Eğitim, Sanat ve Teknoloji Dergisi (BEST Dergi), 7*(1), 47-59.

Torrance, E. (1993). Understanding creativity: Where to start? *Psychological Inquiry , 4*(3), 232-234.

Ya Ni, A. (2013). Comparing the effectiveness of classroom and online learning: Teaching research methods. *Journal of Public Affairs Education, 19*(2), 199-215.

Yalman, E. (2023). Covid-19 salgını sürecinde sosyal bilgiler dersinin uzaktan eğitimine yönelik öğrenci görüşleri. *The Journal of International Social Science Education, 9*(1), 1-51. doi:https://doi.org/10.47615/issej.1073851

Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2008). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri* (7 b.). Seçkin Yayıncılık.

Yılmazsoy, B., & Kahraman, M. (2019). Uzaktan eğitim öğrencilerinin öz-yönetimli öğrenme becerilerinin incelenmesi. *Kuramsal Eğitimbilim Dergisi, 12*(2), 783-818. doi:http://dx.doi.org/10.30831/akukeg.429362

Yorulmaz, M., & Söyler, S. (2022). Covid-19 sürecinde uzaktan eğitim: sağlık yönetimi öğrenci görüşlerinin değerlendirilmesi. *Sağlık Akademisyenleri Dergisi, 9*(1), 42-54.

Yurtsever, M., Tarhan, Ç., & Tecim, V. (2021). Covıd-19 sürecinde eğitim: Uzaktan eğitim yeni "Normal" mi?. *Yönetim Bilişim Sistemleri Dergisi, 7*(2), 56-64.

İletişim/Correspondence
Arş. Gör. Şevval Nur Şen
sevvalnurozkes@gmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Vesile Aykaç
vaykac@marmara.edu.tr